ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év. Budapest, 1898, hétfő, február 28-án. 59. szám.

„Végleges sajtótörvény."

Különös. Mi és velünk nagyon sokan, azt hittük, hogy van „rendszeres és végleges" sajtótörvényünk. A Bánffy javaslata, melyet szombaton a negyvennyolcz megünneplése tárgyában benyujtott, a nagy idők egyik alkotásaként külön is megemliti ezt a sajtótörvényt. A kormány, jóllehet minden pártból hangzik a kisértés, a közvélemény pedig szinte nyomást akar reá gyakorolni, sértetlenül tartja meg ezt a sajtótörvényt s inkább kiteszi magát különböző gyanusitásoknak, csakhogy a törvényt ne érintse s a szocziálista izgatásokat mégis megfékezhesse. Söt még gróf Apponyi Albert is respektálni akarja a negyvennyolczas törvényt, ámbár Gulner Gyula (az ő ismert párthive) Pestmegye közgyülésén a törvény reformját sürgette. Még Apponyi is a törvény iránt való tiszteletből kivánja csak, hogy miniszteri utasitások helyett „ideiglenes és kivételes" törvény alkottassék a szocziálista izgatások megfékezésére.

S most azt olvassuk egy-két ujságban, hogy Emmer Kornél az igazságügyi vita során szót akar kérni, hogy határozati javaslatot nyujtson be, amelynek értelmében a törvényhozás utasitaná a kormányt, hogy egy „rendszeres és végleges" sajtótörvény alkotása iránt tegyen előterjesztést a képviselőháznak. Akik ezt a hirt ujságolják, már hozzáteszik, hogy a kormány is hozzá fog járulni a határozati javaslat elfogadásához. A kormány tehát már ismerné az Emmer Kornél szándékát és megadta hozzá a jóváhagyását is. Ebben a formájában nem hiszünk a dologban, mert akkor miképen értsük az igazságügyminiszter szombati kijelentéseit, amelyekkel gróf Apponyi értelmezése ellenében is fentartotta, hogy a szocziálista sajtó ellen kibocsátott miniszteri rendeletek a legtávolabbról sem érintik a negyvennyolczadiki törvényt, amelynek keretében mozognak? Ha azok a rendeletek alapos megfontolás alapján jöttek létre és meg is feleltek a hozzájuk füzött várakozásnak, akkor a bennük foglalt intézkedéseken semmiesetre sem szabad változtatni. Mert ezek az intézkedések akkor ki vannak próbálva. Miről lehet tehát szó.

Csak arról, hogy milyen formában tartsuk fenn a kipróbált intézkedéseket? Miniszteri rendeletek formájában, amint Bánffyék csinálták? Ideiglenes és kivételes törvénnyel, amint gróf Apponyi Albert kivánná? Vagy végezetül egy rendszeres és végleges sajtótörvénybe igtassuk, amire, állitólag, Emmer akarná utasitani a kormányt?

A választás nem nagyon nehéz. Mert voltaképen csak kettő között kell választani. A Bánffy-kormány rendeletei és az Apponyi tervezete megegyeznek abban, hogy egy kétségtelenül veszedelmes, de mégis csak átmeneti természetü áramlat miatt nem akarják megbolygatni magát a törvényt. A rendkivüli áramlat ellenébe rendkivüli intézkedeseket akarnak szembeállitani, amelyek az áramlatot lenyügözhessék. Ha az áramlat aztán a törvényes mederbe tér vissza, nem volna többé szükség sem a rendeletekre, sem az ideiglenes törvényre. Mert akkor elégséges a meglevő törvény. Ellenben, ha az Emmer Kornél határozati javaslata értelmében a mostani szigoritott intézkedéseket egy „rendszeres és végleges" sajtótörvénybe foglalnák, az már állandósitaná a sajtóellenes szigoruságot, amire semmi szükség, mihelyt a szocziálizmus az ő törvénybe ütköző szokásait leveti és ugy küzd a jogaiért, ahogy azt a törvény minden társadalmi rétegnek egyaránt megengedi. Hogy a munkásosztály a törvényes formák közt a maga érdekeiért ne küzdhessen, azt valószinüleg sem Emmer, se más nem akarja.

Lehet tehát arról vitatkozni, hogy vajjon a most már alkalmazott szigoru intézkedéseknek melyik volna a megfelelőbb formája: a rendelet vagy a kivételes törvény, — de hogy ezeket az intézkedéseket egy rendszeres és végleges sajtótörvénybe foglaljuk, ez egyértelmü volna a Prónay és a Gulner kivánságainak teljesitésével. S ez ellen a sajtó is másként volna kénytelen állást foglalni. Mert abban még csak meg lehet és talán meg is kell nyugodni, hogy a szemmel láthatóan veszedelmes izgatásokat bizonyos alkalmi intézkedésekkel kötelessége az államnak elfojtani, de azt senki sem fogja velünk megértetni, hogy a statárium állandósitása a rend érdekében volna. S éppen azért nem is hihetjük, hogy Emmer Kornél, aki a tavalyi sajtóvita idején határozottan a sajtószabadság mellett foglalt állást, most ilyen javaslattal akarna előállani. Inkább hiszszük, hogy közvetitő inditványa lesz, amely lehetővé teszi, hogy a hivatásos sajtó megnyugtatása s másrészt az aggodalmak megszüntetése érdekében szükebb határok közzé szoruljanak azok a czenzurához hasonló intézkedések, amelyeket most a közegek izgató és nem izgató lapokkal szemben egyaránt alkalmazhatnak.

S hogy a kormány ilyen megnyugtatásra maga is hajlandó lehet, annál inkább hihetjük, mert hiszen Bánffy akárhányszor megmutatta, hogy az erősebb rendszabályokat csakis a veszedelmes, izgató sajtóval szemben tartja szükségesnek. Ezt pedig nemcsak Bánffy Dezső, de az egész parlament is szükségesnek mondja.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tiz órakor ülése lesz.

Ferdinand reményei. *Bécsből* jelentik: Ferdinand bolgár fejedelem, ki anyjának, Klementina herczegasszonynak betegsége alkalmából Bécsbe érkezett, noha a beteg állapotában tartós javulás állott be, még körülbelül tiz napig szándékozik Bécsben maradni, hogy alkalma legyen ő Felségénél, a királynál, kihallgatást nyerni. A fejedelem környezetében még mindig reménylik, hogy *sikerülnie fog a félreértéseket a bécsi udvarnál tisztázni.*

A delegácziók összehivása. Ő Felsége a király elnöklése alatt ma, vasárnap délelőtt tiz órakor a budai királyi palotában tanácskozást tartottak, melynek tárgya a *delegácziók összehivása* volt. A tanácskozásban résztvettek gróf *Goluchowski* közös külügyminiszter, *Kállay* közös pénzügyminiszter, báró *Gautsch* osztrák és báró *Bánffy* magyar miniszterelnök. Elhatározták, hogy a delegácziókat, melyek az idén Budapesten fognak ülésezni, április hónap végére hivják össze. — Báró *Gautsch* osztrák miniszterelnök még a délután folyamán elutazott Budapestről.

KÜLFÖLD.

A Reichsrath összehivása. *Bécsből* jelenti tudósitónk: Báró *Gautsch* ma ideérkezett. Utjának eredményéről még mit sem tudnak, de kormánykörökben meg vannak győződve arról, hogy *kabinetválság a legközelebbi napokban nem fog beállni*, ámbár a helyzet komolyságát tagadni nem lehet az után, hogy a prágai tartománygyülést a németek otthagyták és hogy a kiváló német képviselők nzilatkozataikban már *előre bejelentették az obstrukcziót.* Ezzel szemben arra utalnak, hogy a *Reichsrathot mindenesetre összehivják, már csak a kisérlet kedveért is, hátha mégis akczióképes lesz.* Minthogy pedig ezt a kisérletet meg kellene tennie bármilyen kormánynak nem volna értelme, hogy miért éppen ne a Gautsch-kormány tegye meg. A Reichsrath összehivása tekintetében fontos, hogy mi fog történni a német haladó-, a német néppárt e héten megtartandó tanácskozásain. A kormány nem áltatja magát e tekintetben hiu reményekkel és el van készülve arra, hogy a németek egyértelmüleg fognak eljárni és az obstrukczióra fogják magukat elhatározni. Főleg a katholikus néppárt vezéreinek e héten tartandó konferenczájára fektetnek döntő sulyt. A többség végrehajtó bizottsága is ülést tart, ugy, hogy a kormány mindaddig nem intézkedik, amig mindezek a tanácskozások véget nem érnek.

A görög merénylet.

(Távirati tudósitás.)

Lapunk legutóbbi számában hirt adtunk arról a merényletről, melyet *György* görög király ellen intéztek. A tegnapi szükszavu táviratokat ma már részletesebb jelentések követik, amelyekből kiderül, hogy egész Görögország utálattal fordul el ettől a merénylettől.

Görögországban különben sokkal nagyobb feltünést keltett a merénylet, mint a külföldön. A *bécsi* diplomata köröket például — mint tudósitónk telefonálja — nem lepte meg a merénylet hire, mert a szerencsétlen hadjárat után el voltak ilyesmire készülve, amit legjobban bizonyit az, hogy a görög dinasztia védelmére a hatalmak több hajója állomásozott hosszabb ideig a Pyräusban, hogy a királyi család személybiztonságát minden veszélylyel szemben megóvja. A radikális sajtó ujabban hallatlan támadásokat intézett a dinasztia ellen és egész nyiltan vádolta hazaárulással. Az „Ethniké Heteira" üzelmei szintén csak szitották az elégületlenséget.

A merényletről ma a következő részletes jelentéseket kaptuk:

Hogyan történt a támadás?

Athén, február 27.

A görög király ellen elkövetett merénylet részletei a következők: Amikor a királyi fogat ahhoz a helyhez közeledett, ahol a merénylők rejtőztek, egyikük felállott és görög nyelven ezt kiáltotta:

— *Felség, álljon meg!*

A király bámulatraméltó bátorságot és hidegvért tanusitott. A király a kocsiban állva, a merénylők felé fordult és botjával kezében felszólitotta őket, hogy távozzanak. Az első lövést körülbelül husz lépésnyi távolságról intézték.

A királyi kocsira tett első lövés a kocsis mellett ülő királyi vadászt *lábán sebesitette meg.* Midőn a második golyó a kocsi mellett elsüvöltött, a király felállott a kocsiban, hogy testével védje meg Mária herczegnőt. Egyik ló is megsebesült, de csak könnyen és igy tovább vágtathatott. Az egyik merénylő az ut közepén letérdelt és ugy czélzott a királyra, aki ezalatt megfigyelhette, hogy a fegyver remegett a merénylő kezében és a király valószinüleg ennek köszönheti a megmenekülését. A gyilkos, akit a király pontosan szemügyre vehetett, nagyon fiatalnak, alig 20 évesnek látszott, ugyanez tett több lövést a kocsira. Egy másik merénylő, aki félénkebbnek látszott, elrejtőzött.

Szemtanuk beszélik, hogy tegnap egy gyanus embert láttak a Phaleronba vezető uton, ahol a merénylet történt, mig a *király maga legalább két embert látott, akik lőttek és még egy harmadikat, aki távolabb állott.* A merénylet pillanatában a királyi suiten kivül senki sem járt az uton, egy lovas hadapródon kivül, aki a lövések zajától figyelmessé téve, akkor érkezett oda, amikor a merénylők a Himmethos irányában elmenekültek. A merénylők kinyomozására erős őrjáratokat küldtek ki.

A kocsis, ki a király lovait hajtotta, azt állitja, hogy a tett szinhelyéhez közel levő dombról egy *fegyveres ember füttyel adott jelt* a királyi fogat közeledéséről és azután jelezte, hogy a kocsi tovább halad.

A vizsgálat.

A merénylőknek eddig még semmi nyomuk. A rendőrség *nyomában van egy clubnak*, amelynek a merénylők, ugy látszik, tagjai. Valószinüleg sorsolás utján jelölték ki őket a tett elkövetésére. Néhány elfogatásról is beszélnek. Erős őrjáratok czirkálnak a városban.

Az éj folyamán néhány elfogatás történt, de inkább abból a czélból, hogy a rendőrség némi felvilágositást nyerjen.

A merénylőkről az a hir, hogy azok *alighanem elbocsátott tisztek*, akik a hadi törvényszék által felmentett *Kokkolis* tengerésztiszttel összeköttetésben álltak.

A hivatalos jelentések.

A király ellen intézett merényletről kiadott hivatalos jelentés igy szól:

Ma este fél hat órakor, amikor ő Felsége Mária herczegnő kiséretében nyilt kocsiban szokott sétakocsizásáról a Phaleronból visszatért, két ismeretlen ember, akiknek *Gras-fegyvereik voltak*, némi távolságról *vagy hat lövést* intéztek a király ellen, amelyek a kocsis mellett ülő vadászt a lábán gyengén megsebesitettek. Bár a király felállott, hogy *Mária* herczegnőt a golyóktól megvédje, ő Felsége nem sebesült meg és sértetlenül tért vissza a palotába. Holnap a metropoliai templomban ünnepi istentisztelet lesz, a melyen a királyi család részt vesz. *Athén lakossága lelkes tüntetésre készül a király mellett.* A király este több személyiséget fogadott. Valamennyi idegen követ személyesen megjelent, hogy átadja jókivánságait. A király igen nyugodt volt és kijelentette, hogy *néhány sajtóorganum országháborító akcziója, a tények folytonos meghamisitása utján, sajnálatos eredményre vezetett.*

A görög kormány által külföldi diplomáeziai képviselőihöz *György* király ellen való merényletről intézett távirat igy hangzik:

Athén, február 26.

Ma délután ½6 órakor, amikor ő Felsége Mária herczegnő ő Fenségével nyilt kocsiban phaleroni sétakocsizásáról hazatérőben volt, két ember vagy 10 méternyi távolságból Gras-fegyverekkel rálőtt a királyi kocsira. A lövések, szerencsére, nem találták a magas személyiségeket, bár ő Felsége felállott volt, hogy a golyók elől eltakarja a herczegnőt. Csak az udvari vadász sebesült meg a lábán. A két ló is sebet kapott. Ő Felsége teljesen sértetlenül tért vissza a palotába. Az országban teljes a nyugalom.

A merénylet hatása.

A gyalázatos merénylet minden körben az utálat érzését keltette. A legkiválóbb politikai személyiségek azonnal a palotába siettek, hogy a merénylet felett való megbotránkozásukat és a király iránt érzett hódoló rokonszenvüket kifejezzék.

Azok közt a személyiségek közt, akik a palotában szerencsekivánataikat átadandó, megjelentek, *Delyannis* és *Ralli* voltak az elsők.

A politikai vezérférfiak fel vannak háborodva az ocsmány merénylet felett. Ralli azt hiszi, hogy a tettesek csak őrültek lehettek. Még a királylyal kevésbbé rokonszenvező körök is a leghatározottabban elitélik a merényletet.

Az Athenben lakó krétaiak, mihelyt a merényletről értesültek, azonnal összegyültek és elhatározták, hogy a királyhoz feliratot intéznek, *melyben megbotránkozásuknak és iszonyodásuknak adnak kifejezést e tett felett.* A rendőrség folytatja nyomozásait Phaleron környékén. A merénylet hire ugy a vidéken, mint a fővárosban felháborodást idézett elő. *Egész Görögország manifesztáczióra készül a királyi család iránt.*

Hálaadó istentiszteletek.

A királyi család reggeli után sétakocsizást tett, mely alkalommal élénk ováczióban részesült. A király délelőtt *Miklós* czártól, *Viktoria* királynőtől és *Vilmos* császártól üdvözlő táviratokat kapott. Görögország legtöbb városában a lakosság a *templomokba özönlött, hogy imádkozzék a királyi családért.* A palotába temérdek üdvözlő felirat érkezik, melyekben a merényletet a legszigorubban elitélik. A király ünnepi kihallgatáson fogadta a diplomácziai kart, melynek doyenje kifejezte a királynak a diplomácziai képviselők szerencsekivánatait.

Délelőtt fél 11-kor a metropolita a templomban, a királyi család jelenlétében hálaadó istentiszteletet tartott. A királyné a Te deum alatt *térdepelt és sirt.*

A székesegyház bejáratánál sürü néptömeg gyült össze. A királyi menet, a palotától kezdve egészen a templomig, folytonos ováczióban részesült. A királyi családot a palotába való visszatérésekor is hasonló módon üdvözölték.

A palotában kitett iveket ezer meg ezeren irják alá. A palota környékén még mindig nagy néptömeg csoportosul.

A sajtó nyilatkozatai.

A sajtó felháborodással szól a merényletről. A *Proia*, Delyannis lapja, azt irja, hogy a hir az egész nemzetben a borzalom és az utálat érzését fogja felkelteni. Azok az emberek nem görögök.

Az *Asty* ugy véli, hogy a merénylet *ép ugy volt intézve a király, mint Görögország ellen.* Természetes fejleménye ez azoknak a megvetendő és lelketlen csirákuak, amelyeket egy bizonyos sajtó minden nap kikelteni igyekszik a nép szivében, ugy tévén, mintha elhinné az árulásról szóló regényes elbeszéléseket, amelylyel Görögországot romlásba akarták volna dönteni és meg akarták volna semmisiteni. A lap kiemeli a király bátorságát, aki leányát testével védte és kitette magát a halálnak, amelytől csak csodálatos véletlen utján menekült.

Az *Okropolis* azt mondja, hogy a nép egész rokonszenvével fordul a nemes uralkodó felé. A nép ünnepélyesen kijelenti, hogy távol áll a két gyilkostól, *akik megvetésre méltó gondolkodásmódjukkal egyedül vannak a görögök között.*

Az *Embros* ocsmánynak mondja a merényletet. A király nem sértetett meg, *de megsértetett maga a nemzeti öntudat.*

A sajtó többi része hasonlóképen nyilatkozik.

Itélet után.

(Távirati tudósitás.)

Zolát elitélték, a Dreyfus-pört nem revideálták, de azért nincs még elintézve ez az országra-világra szóló ügy, amelynek egyes, érdekesebbnél érdekesebb részletei egyik bámulatból a másikba ejtették az embereket. Ma is még, Zolának elitélése után, nevezetes hirek érkeznek a franczia fővárosból, amelyek ujból azt bizonyitják, hogy az egész nevezetes pört czélzatosan terelték bizonyos irányba.

Ma érkezett hireink a következők:

Páris, február 27.

A *Matin* szerint *Zola* ugy nyilatkozott, hogy bármiképen is döntsön a semmitőszék az ő ügyében, azzal ő keveset törődik; ő semmiesetre sem fog kegyelemért vagy halasztásért könyörögni, hanem az első idézésre bemegy a fogházba és leüli büntetését. De azért meggyőződése Dreyfus ártatlanságában továbbra is rendithetetlen marad. Egyelőre az a szándéka, hogy a tárgyalásokról felvett jegyzőkönyvet és Labori beszédjét brochure alakjában fogja a nép között kiosztatni.

A becsületrend legfelsőbb tanácsa a legközelebbi napokban fog afelett dönteni, hogy Zola továbbra is tagja maradhat-e a rendnek? A *hangulatból itélve Zolát minden esetre törölni fogják a becsületrend listájából.*

Chevallie, egyike a Zola-perben itélkezett esküdteknek ma azt mondta egy ujságirónak, hogy neki és esküdttársainak *sejtelmük sem volt arról, hogy a büntetés ily nagy lesz, mert különben verdiktjük egészen más lett volna.*

Azt hiresztelik, hogy *Boisdeffre* tábornokot, a Zola-perben tanusitott magatartása jutalmául, pétervári franczia nagykövetté nevezik ki.

Több fiatal ügyvéd ma *Piquard*-nak üdvözlő iratot nyujtott át, aki erre köszönő levélben felelt.

Grimaud-nak pedig, aki állását vesztette a Zola-perben tett vallomása miatt, a biologiai intézet összes tagjai üdvözlő iratot küldtek és tisztelegtek előtte.

A *La Presse* szerint a barreau részéről a Zola-perből kifolyólag már vizsgálat van folyamatban egyes ügyvédek ellen.

Első sorban Demange ellen irányul a vizsgálat, mert állitólag megmutatta Laborinak a Dreyfus-dossiert, továbbá *Reinach* védője, Jules *Barboux* ellen, mert ez Paty du Clam egy levelét, amelyben a verdikt kihirdetése napjára több tiszt számára belépti jegyet kért, állitólag Jules *Auffrais* ügyvédnek küldte. A levél aztán tévedésből France Auffrais-nak kezébe került, aki azt az igazságügyminiszternek adta.

TÁVIRATOK.

Parasztgyülés.

Bécs, február 27. *Teschenben* ma nagy parasztgyülés volt, amelyen közel 6000 ember vett részt. Több szocziálista és német nemzeti képviselő is ott volt, köztük *Steiner* Antal, *Schramml*, *Ritter* képviselők. *Ritter* megnyitó beszédében indokolta a németek exodusát a cseh tartománygyülésből. Megjegyezte beszédében, hogy a novemberi prágai események után a német képviselők csak revolverrel zsebökben mertek kimenni az utczára. A csehek felirati javaslatáról azt mondja, hogy abban a csehek nagyzási hóbortjuknak tetőpontját érték el és az állam fundamentumát akarják ledönteni. *Nekik a nép érdeke előbbre való az állam érdekénél.* Ezután a német agrárpolitikáról szólva arra intette a németeket, hogy ne hallgassanak a szocziálistákra. Erre *Schramml* közbekiált:

— Hisz ez nem is parasztgyülés!

A német nemzetiek „Heil" közbekiáltásokkal feleltek. Ezek a kiáltások persze a német képviselőknek szóltak. Erre a szocziálisták óriási lármát csaptak, ugy, hogy az elnök kénytelen volt bezárni a gyülést, még mielőtt a napirend kilett volna meritve.

Letartóztatott bankigazgatók.

Basel, február 27. *Wüst-öt* és *Wicz-et*, az itteni „Union"-bank igazgatóit, tisztátalan üzleti manipulácziók miatt letartóztatták.

Innocentius metropolita.

Belgrád, február 27. A metropolita-választás délelőtt 9 órakor kezdődött. *Innocentius* nisi püspök, a kormány jelöltje 25, a negotini püspök 6, két másik püspök pedig 2—2 szavazatot kapott. Két választó nem szavazott. Eszerint a *nisi püspököt választották meg.* A választás királyi megerősitése minden perczben várható.

Belgrád, február 27. A király megerősitette Innocentius nisi püspöknek metropolitává történt megválasztatását. *Az ünnepélyes beiktatás holnap délelőtt 9 órakor lesz* a székesegyházban.

Spanyolország nem enged.

Madrid, február 27. *Sagasta* miniszterelnök az „Imparical" munkatársa előtt arra a Bismarck herczegtől származó javaslatra vonatkozólag, hogy a Kuba miatt Spanyolország és Észak-Amerika közt kitört konfliktust terjesszék a pápa döntése alá, kijelentette, *hogy Spanyolország sohasem járulna hozzá az ilyen döntéshez,* mert az ugy tünnék fel, mintha Spanyolország Kuba felett való szuverenitása kérdéses volna.

Thessália kiüritése.

Konstantinápoly, február 27. A Thessáliából érkezett hivatalos jelentések szerint a török vezérkar a legmesszebb menő intézkedésekkel *előkészíti Thessália mielőbbi kiüritését.* A csapatokat Volo-ban, Pharsalusban és Larissában összpontositják; *csakis a katonai pontok őrzésére és a rend fentartására szükséges csapatok maradtak az ország belsejében.* Minden intézkedés megtörtént, hogy a török csapatok elvonulása a legjobb rendben és minden fosztogatás vagy pusztitás nélkül végbe menjen.

Konstantinápoly, február 27. A porta a hatalmaknál levő képviselőihez *két körrendeletet* intézett, melyek közül az egyik a *krétai kérdésnek Thessália kiüritése előtt való megoldását követeli,* mig a másik a sandschaki és üszkübi eseményekre vonatkozik. Az utóbbi jelzi, hogy a bolgár foglyokat szabadon bocsátják és kijelenti, hogy *kihallgatásuk alkalmával nem használtak kinzó eszközöket.* Ezt a bolgárok vallomásai és az orvosi vizsgálatok is megerősitették. A jelenleg Üszkübben időző angol nagykövetségi titkár is konstatálhatja a bolgár állitások valódiságát.

HIREK.

— **A király itthon.** A király a mai vasárnap reggel, rendes szokásához hiven, megjelent a királyi palotai Szent Zsigmond-kápolnában, ahol nyolcz órakor *Vézinger* Károly apátplébános csöndes misét mondott. A templomban nagyszámu, diszes közönség volt jelen. A király a mai délelőtt folyamán külön kihallgatáson fogadta Báró *Bánffy* Dezső miniszterelnököt és gróf *Golochowsky* közös külügyminisztert.

— **Gróf Andrássy Tivadar nyilatkozata.** Gróf Andrássy Tivadar valóságos belső titkos tanácsos, aki a Rakovszky-Szalavszky ügyben összehivott becsületbiróság elnöke volt, a következő nyilatkozatot teszi közzé:

A napilapokban a Szalavszky-Rakovszky becsületügyet illetőleg ismételten oly közlemények jelentek meg, melyek esetleg *félremagyarázásokra* és *gyanusitásokra* adhatnának alkalmat.

Mint a becsületbiróság volt elnöke, kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy a becsületbiróság tanácskozásának egész folyamán egyik részről sem történt semmi olyan, aminek alapján a becsületbiróság bármely tagjának jóhiszeműségét jogosan kétségbe vonni lehetne.

Egyáltalán ugy hiszem, nem helyes becsületbirósági eljárást hirlapi kritika tárgyává tenni. Gróf *Andrássy Tivadar* s. k.

— **Schwimmer Ernő temetése.** Dr. *Schwimmer* Ernő egyetemi tanárt ma délután 3 órakor temették el nagy részvét mellett. A ravatalon mintegy hatvan koszoru diszlett, ezek között volt a Rókus-kórháznak, a budapesti közkórházak orvosainak, az orvoskari tanári testületnek, az orvostanhallgatóknak, több kórháznak, az elhunyt családjának és tisztelőinek koszoruja. A végtisztességre a József-tér 11. szám alatti gyászházban megjelentek: dr. *Müller* Kálmán igazgatóval a *Rókus*-kórház főorvosai testületileg, az egyetemi orvosi tanári kar dr. *Ajtay* Sándor dekánnal, dr. *Herczegh* Mihály egyetemi rektor a balneologiai és urologiai egyesületek küldöttségei és számos volt tanitványa, pácziense és tisztelői. Az egyházi szertartást *Lollok* Lénárd lipótvárosi apátplébános végezte nagy papi segédlettel. A szertartás után az elhunyt tanártársai nevében dr. *Ajthay* Sándor orvoskari dékán mondott beszédet, dr. *Havas* Adolf a közgyógyászati kar, dr. *Róna* pedig a közkórházak orvostársulata nevében szólottak. Ekkor a halottaskocsira tették a koporsót s a menet megindult a kerepesi temetőbe, hol a főváros által adott diszsirhelynél *Lollok* apát még egyszer beszentelte a holttestet, majd az elhunyt tanitványai nevében dr. Deutsch Károly és Weiner Emil bucsuztatták el volt tanárukat.

— **A kormányzó ismét utazik.** *Fiuméból* jelentik: Gróf *Szapáry* László fiumei kormányzó ma délben ½1 órakor József főherczeghez volt ebédre hivatalos. *A kormányzó holnap Budapestre utazik.* — *Csőke* miniszteri tanácsos tegnap este Budapestre utazott.

— **A Koháry-alapitvány.** A jövő hónapban osztják szét a Koháry József-alapitvány kamatait. *Kühnel* Gyula, a II. kerületi elöljáró, felhivja azokat a munkaképtelen szegénysorsu embereket, akik segélyre szorulnak, hogy kérvényüket márczius huszadikáig nyujtsák be az elöljárósághoz.

— **Érdekes esküvő** volt ma délelőtt a soproni ágostai evangélikus egyházban, ahol *Zábrák* lelkész részesitette egyházi áldásban *Sillinger* Richard postatiszt és *Petry* Franczisska frigyét. A dolog azért érdekes, mert a vőlegény *zsidó,* a menyasszony pedig *evangélikus.* Tudtunkkal hazánkban ez az *első eset,* hogy zsidó és keresztény közt kötött házasság *egyházi áldásban is részesült.*

— **Bischitz Dávidné beteg.** *Hevesi Bischitz* Dávidné, a jótékonyságáról ismert urnő, mint részvéttel értesülünk, sulyos betegen fekszik a vigadó-tér 1. szám alatti lakásán. Bischitzné már tiz napja beteg, állapotát azonban orvosai jelentéktelennek tartották, mig tegnap állapota annyira sulyosbodott, hogy hozzátartozói a legrosszabbtól tartanak.

— **A főszolgabiró halála.** *Máramaros-Szigetről* jelentik a „*Bud. Tud.*-nak: Több lap azt a hirt hozta, hogy *Vajna* Dániel, az ökörmezői járás főszolgabirája főbelőtte magát s ez öngyilkosságot kapcsolatba hozzák a majdánkai erdőügygyel. Ez a hir nem felel meg a valóságnak, mert Vajna főszolgabiró, aki már több hónap óta betegeskedett, az elmult hét keddjén az ökörmezői járásbiróság hivatalos helyiségében, midőn *Grodzki* Szaniszló albiróval tárgyalt, szivszélhüdés következtében halt meg s igy a halálához fűzött egyéb hirek is csak kombináczión alapulnak.

— **Vonatösszeütközés.** *Avignonban* a középeurópai express luxus-vonat egy, az állomáson álló tehervonattal összeütközött. A tehervonatnak 12 buzával telt kocsiját teljesen szétrombolta az expressvonat. *Egy vonatvezető meghalt, több vasuti alkalmazott sulyos sérüléseket szenvedett.* Az utasok közül senkinek sem történt baja. A katasztrófát az idézte elő, hogy a jelző *szabad*-ra volt *állitva,* holott ott állott az állomáson a tehervonat.

— **Márczius 15.** A polgárság márczius 15-iki ünnepélye ügyében ma délután a Sas utczában értekezlet volt. Az ünnepnek, amely az április 11-iki hivatalos ünnepélytől teljesen független, három része lesz: délelőtt a nemzeti lovardában *diszgyülés,* amelyen *Beöthy* Ákos, *Bartha* Miklós, *Győry* Elek és az egyetemi ifjuság szónoka, beszélnek, délután *körmenet,* amely a muzeum-kertből indul ki, este *lakoma* a Vigadóban. A diszgyülés elnökévé gróf *Károlyi* Istvánt kérik föl. Az értekezlet küldöttség utján kéri föl *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatási minisztert a *muzeum*-kert, és a polgármestert a *Vigadó* nagytermének átengedésére. A küldöttségnek *Meszlényi* Lajos, *Fáy* István országgyülési képviselők, dr. *Molnár* Jenő, *Fényffy* Kálmán, *Lámy* György, *Tilkovszky* Fridolin és *Klein* Pál a tagjai. A rendező-bizottság elnökeivé megválasztották *Holló* Lajos országgyülési képviselőt, *Klein* Pált, az asztaltársaságok elnökét és *Komáromy* Zoltánt, az egyetemi ifjuság ünnep-rendező bizottságának elnökét s ezzel az értekezlet be is végződött. Holnap az egyetemi ifjuság is gyülésezik.

— **Román tisztek Brassóban.** A plojesti román tisztek a napokban tiszti estélyt rendeztek és arra meghivták a brassói katonatiszteket is. E meghivás következtében, a közös hadügyminiszter távirati engedélye folytán, valamennyi Brassóban állomásozó csapattest képviseltette magát a román tisztek plojesti mulatságán. Vértesi *Weisz* Ernő huszáralezredes vezetése alatt Plojestbe érkezett tiszteket az ottani pályaudvaron nagy közönség fogadta és az előzékenység minden jeleivel elhalmozta. Amerre csak jártak, mindenütt a legszivélyesebb fogadtatásban részesültek. Ezt a látogatást a román tisztek a jövő hónap 12-dikén adják vissza a brassói tiszteknek, akik nagyban készülődnek az érkező bajtársak ünnepélyes fogadására. A jövő hónap 12-dikén ugyanis tizennégy román tisztből álló küldöttség érkezik Brassóba. A brassói tisztek e küldöttséget nagy pompával fogják fogadni a pályaudvaron. Azonkivül diszebédet este tánczczal egybekötött orfeum-előadást, másnap délelőtt a fedett lovagló-téren ünnepélyes lovagjátékot, dejeunert rendeznek a vendégek tiszteletére.

— **Fokról-fokra.** A Rendőri lapok mai száma a következő körözvényt teszi közzé:

Körözvény

61—98. Több rendbeli lopásokkal gyanusitott Vásárhelyi Nagy Erzsébet, kinek születéshelye Nagy-Várad, 20 éves, római katholikus, hajadon, varrónő, ki beszél magyarul, németül és franczíául, 149 cm. magas, arcza ovál, haja gesztenye barna, szemöldöke fekete, szeme barna, letartóztatandó. Megjegyeztetik, hogy fentnevezett nő a főváros területéről öt évre 1898. január hónap 25-én kitiltatott.

Budapest, 1898. február hó 24-én.

A főkapitányság.

Ez a körözvény epilogja annak a történetnek, amelyet Vásárhelyi Erzsébetről, az elszüllött gazdag leányról nem régen megirtunk, Vásárhelyi Erzsébet állitólag egy fővárosi czukrászdában volt alkalmazva álnév alatt.

— **Pörnyertes csizmadiák.** A brassói csizmadia-iparosoknak elárusitandó áruik elhelyezése czéljából *Hirscher* Apollónia ezelőtt 400 évvel házat ajándékozott. Ebből a házból azonban Brassó városa ki akarta őket szoritani, azt állitva, hogy nincs joguk ott vásárt csapni. A csizmadiák pert inditottak jogaik védelmére és tegnap a kuriánál meg is nyerték pörüket. Emiatt nagy most az öröm a brassói csizmadia-társulatban, melynek tagjai mind magyarok.

— **Öngyilkos katona.** *Kovács* István közhuszár az első huszárezred Keresztényfalván (Brassómegye) állomásozó századánál tegnap Keresztényfalván felakasztotta magát. Öngyilkosságának oka honvágy és szerelmi bánat. Kovács ugyanis, aki Békés-Csabáról került Keresztényfalvára, hátrahagyott levelében azt irja, hogy szülővárosától és kedvesétől ennyire távol nem tudja elviselni az életet. Feltünő, hogy ennél az ezrednél *ebben az évben ez már a hatodik öngyilkossági eset.*

— **Életuntak.** *Átosi* János szabómester ma délelőtt felvágta az ereit s kis hija volt, hogy el nem vérzett. Hetvenhárom éves öreg ember s elhordotta volna még tovább is az élet keresztjét, de az utóbbi időkben gyógyithatatlan baja támadt s emiatt akarta magát megölni. — *Babi* István kereskedőlegény ma délben a soroksári-uti fegyvergyár kapujában főbe lőtte magát. Nem tudott a rábizott pénzzel elszámolni s ez volt az oka, hogy szabadulni akart az élettől — ami nem sikerült. Az egyiket a Rókusban, a másikat a Szent István-kórházban ápolják.

— **A megszökött Varju.** Furcsa, mikor a varju megszökik, mivelhogy állandóan örvendhet az aranyszabadságnak. De az ur változatosság okáért sok mindenféle varjut teremtett, a többek között egy Varju Károly nevezetűt is, akinek az volt a hivatása, hogy ékes szavu hangszereket gyártson.

Varju Károly nem annyira ékesszavu hangszereket' hanem ékesszavu reklámokat és takaros kis adóságot csinált, különösen az ezredévi kiállitás idejében, aminek csőd volt a következménye. A törvényszék *csalárd bukás* miatt pörbe fogta Varju Károlyt, ő azonban eltünt a fővárosból s most mindenütt kerestetik.

— **Hajótörés.** *New-Yorkból* táviratozzák: Az ide érkezett „Rotterdam" gőzös jelenti, hogy február 24-én az északi szélesség 43° 10' és a nyugoti hosszuság 57°-a alatt találkozott a *La Champagne* gőzös csónakjával, melyben egy tiszt és kilencz matróz volt és amely a gőzöst e hónap 18-án hagyta el, hogy segitséget szerezzen. Február 17-én a „Champagne" hajócsavara eltörött, s a hajó, melyben egyéb kár nem történt, e miatt Uj-Foundland homokzátonyai közelében horgonyt vetett. A hajón nincsen baj. A csónak legénysége a hideg következtében sokat szenvedett.

— **Kárvallott ügyvéd.** *Brassói* tudositónk jelenti: *Pascáriu* József brassói ügyvéd tegnap a gyorsvonattal Budapestre akart utazni. Földvár állomásnál észrevette, hogy tárczája és egy magával vitt takarékpénztári könyvecskéje hiányzik. Földváron kiszállt és jelentést tett a rendőrségnél. A vizsgálat még nem vezetett eredményre.

— **Meghiusult szökés.** *Bécsből* jelentik telefonon, hogy *Borovski* Lajos kőmiveslegényt, akit Szepesmegyében elkövetett sulyos testi sértés miatt köröztek, ma Bécsben épen akkor fogták el a holland-amerikai gőzhajótársaság irdájában, amikor jegyet akart váltani Amerikába.

— **A vonat alatt.** *Nyiregyházáról* táviratozzák: Ma éjjel a *kemecsei* őrháznál a vonat elgázolt egy szekeret, melyen egy 20—23 éves ember ült. A szekér összetörött és a vonat kerekei a szekéren volt embernek fejét és a jobb karját levágták a törzséről, A holttestet föltették a vonatra, mely husz percznyi késéssel érkezett Nyiregyházára. Eddig nem tudták megállapitani, ki volt a szerencsétlen véget ért ember.

Lotz Károly ünneplése.

Nem tudjuk, volt-e valamikor az öreg urnak, akit ma este ünnepeltek, egy viziója? Hogy álmodott-e egyszer, amikor mütermében elnyomta a fáradtság és hosszuszáru pipájában elaludt a szikra, egy szép mesét. Olyant, amelyben minden freskója amelyet valaha festett, egyszerre megelevenedett. Az Operaház mennyezetéről leszállottak az édestekintetü szőke nemtők, magukkal hozván lantjukat és gitárjukat, a tudós Akadémia falairól a komoly, szakállas bölcsek, a redoute lépcsőházából előjöttek az amorette-ek, a tánczot lejtő és trombitáló angyalok és mind, mind hoztak neki egy-egy babérágat.

Nem tudjuk, álmodott-e valamikor Lotz Károly ilyen szép mesét. Ma azonban elevenen látta maga előtt ezt a szinjátékot. Mintha minden freskójába, amely müvészetét hirdeti, erre az éjszakára valódi élet lehelődött volna és fantasztikus alakjai mind köréje gyültek volna, annyi elevenség, szin és pazar fény vegyült ezen az éjszakán a mester ünneplésébe. Ott voltak mind: az édestekintetü asszonyok, a poétikus kislányok és a komoly, szakállas előkelőségek. És mindegyik hozott néki egy babérágat.

Az ünnepély szinhelye a magyar épitészet legujabb remeke: az iparmüvészeti palota volt. Mily csudaszép milieu! Az üvegkupolás, hatalmas udvar a villamos ivlámpáktól megezüstözve, minden sarkában és félreeső zugában is odacsempészve egy kis pálmaliget vagy miniature babérerdő, a középen márvány-utánzatu óriási oszlopon a müvészet géniusza, amint Lotz Károly szobra felé terjeszti ki a pálmaágat (ez *Strobl* Alajos müve), az egész erkélyen körülfutó gömbölyü lámpák százai megragadó látványt nyujtottak. Hát még a társaság!

Kilencz óra körül gyülekeztek a hölgyek és urak. Sorra jöttek: Darányi Ignácz és Wlassics Gyula miniszterek, gróf Goluchowsky Agenor közös külügyminiszter, Zsilinszky Mihály és Gromon Dezső államtitkárok, gróf Csáky Albin, gróf Apponyi Albert, gróf Arz Nándor, Bolgár Ferencz, Berzeviczy Albert, Barkassy Géza miniszteri tanácsos, gróf Bánffy György, Bogisich Mihály, gróf Dessewffy Aurél, báró Eötvös Loránd, gróf Festetich Pál, dr. Földes Béla, Grötschl Imre, Gerenday György, báró Hammerstein Richárd, Hőgyes Endre, báró Hornig Károly veszprémi püspök, Jankovich János miniszteri tanácsos, báró Kochmeister Frigyes, báró Kemény Kálmán, Kammerer Ernő, báró Lipthay Béla, dr. Lánczy Gyula, dr. Müller Kálmán, dr. Morelli Károly, Perlaky Kálmán, Pecz Samu, Rudnay Béla, Rohonczy György altábornagy, báró Révay Simon, báró Révay Gyula, Szily Kálmán, Styka Jean, dr. Várady Antal, báró Wodianer Albert, dr. Wartha Vincze, gróf Zichy János, gróf Zay Miklós, gróf Pejacsevich Albert, Cséry Lajos, gróf Szapáry Pál, gróf Széchenyi Imre, gróf Andrássy Gyula, gróf Apponyi Henrik, gróf Andrássy Tivadar, gróf Almássy Imre, gróf Nádasdy Tamás, Czobor Béla, Kőrösy József és közéletünknek még számos előkelősége, főként tömérdek müvész.

Az ünnep védnöknőjét, *Izabella* főherczegnőt, aki akadályozva volt a megjelenésben, gróf *Batthyány* Tivadarné született Andrássy Ilona grófnő képviselte. Gyönyörü világoslila selyemruhában jelent meg. Tizennégy illustris hölgyből álló bizottság fogadta és a rendkivül érdekes megjelenésü grófnő a bejárattal szemben fölállitott diszsátorban foglalt helyet.

Az ünnepélyt *Feszty* Árpád, a rendező-bizottság elnöke nyitotta meg, méltatva annak komoly és szép jelentőségét. Azután *Baditz* Ottó, *Spányi* Béla, *Székely* Bertalan, mint küldöttek, elmentek Lotzért. Közben *Keleti* Gusztáv felolvasta nagyérdekü tanulmányát a mester müvészetéről.

A zenekar riadója és persze viharos éljenzés, meg taps fogadta az ősz mestert, amikor családja kiséretében a fényes ünneplősokaság közt megjelent. Ekkor már tiz óra volt. Lotz egy impozáns pálma alatt foglalt helyet és fogadta a tisztelgő küldöttségek hódolatát.

A képzőmüvészek ajándékát, egy remek kivitelü albumot, számtalan aláirással — elsőnek *Munkácsy* Mihályéval — és egy arany érmet Lotz képével (*Várdai* tervezete és *Lorántffy* mintázata) *Feszty* Árpád nyujtotta át. Majd gróf *Andrássy* Tivadar jött *a képzőmüvészeti társulat* választmányának az élén egy babérkoszoruval.

A *Nemzeti Szalon* küldöttségét, amely finom mivü ezüstkoszorut hozott, *Vastagh* György vezette.

A *Mérnök- és épitész-egylet* üdvözletét *Hieronymi* Károly tolmácsolta, megtoldván azt egy pompásan illusztrált diszfelirattal. *Az Országos képtár* babérágát *Kammerer* Ernő hozta. A *Mübarátok körének* nevében gróf *Károlyi* Istvánné és gróf *Apponyi* Albert beszéltek, babérkoszoruval a kezökben, A *filharmoniai társaság* küldöttei, mint a testvérmüvészet képviselői, *Mészáros* Imrével az élükön, szintén babérkoszoruval hódoltak a mesternek. Aztán sorra fölvonultak a *mintarajztanoda* professzorai Rauscher tanár vezetése mellett (egy *pipával* kedveskedve); az *iparmüvészeti iskola* tanárai, akiknek ezüst babérágát *Morelli* Gusztáv nyujtotta át; a *Lotz-féle mesteriskola* küldöttei, elől *Kriesch* Aladárral, egy babérkoszorut hozva; a *Benczur-féle mesteriskola* deputációja, *Fényes* Adolf vezetése mellett, egy babérággal; a *Strobl-féle mesteriskola*, melynek szónoka *Marku* volt, egy szimbolikus szobormüvel; a mintarajztanoda növendékei egy babérkoszoruval és az iparmüvészeti iskola tanitványai (élükön *Barta* Ernő) egy pálmaággal.

A küldöttségek evolucziójában azonban csak most következett a piéce de resistance: a hölgyek üdvözlete. A társaság crémejéből való urinők sorra jöttek — elsőnek *Wlassics* Gyuláné — és egy-egy virágszállal fejezték ki szimpathiájukat a mester iránt. Közben felhangzott a *Bellovics* Imre által vezetett *Budai dalárda* üdvözlő kórusa.

Lotz Károlyt a szeretetnek és ragaszkodásnak ennyi nyilvánulása a legnagyobb mértékben meghatotta. És a hivatalos programm lezajlása után is számosan siettek hozzá egy-egy meleg kézszoritásra. *Wlassics* miniszter bemutatta gróf *Goluchowsky* közös külügyminiszternek, aki különben a legélénkebben jeles földijével, *Styka* lengyel festőmüvésszel társalgott.

A rendkivül nagy és előkelő társaság ezután szétszéledt a buffet-termekben, majd katona- és czigányzene mellett tánczra perdült. A sok száz középkori iparmüvészeti csecse-becse az üvegszekrényekben, az antik butorok a folyosókon és ezzel ellentétben a sétáló és tánczoló hölgyek modern toilettejei és ékszerei a legérdekesebb és legpazarabb stilzavart adták. Még késő éjfél után is a tánctól kimerülten Anjou-korabeli pamlagokon szürcsölték a limonádét és Mária Terézia idejében faragott asztalkák mellett fogyasztották a századvégi konyha gyönyöreit: a tengeri rákot és a kaviáros zsömlyéket.

Ime a jelenvolt hölgyek névsora:

Gr. Arz Nándorné, Angyalffy Erzsébet, Andrényi V., Alpár Ignáczné, Aigner Sándorné, gróf Apponyi Albertné, Basch Gyuláné, Benczur Gyuláné, özv. Bulyovszky Gyuláné, Bulyovszky Lily, dr. Baumgarten Egmontné, Bolgár Ferenczné, Bencz Ferenczné, Bukuvinszky Arthurné, Berzeviczy Albertné, özv. dr. Benczur Gyuláné, Bruck Lajosné, Bruck Jeanne, Bruck Hermina, Bruck Vilma, Blück Irén, Brüll Ignáczné, Benkő Kálmánné, Borbély Lajosné, Borbély Elza, Catri L. Emma, gróf Csáky Albinné, gróf Csáky Lily, özv. gróf Csekonics Jánosnés, Csorba Árpádné, Csukay Luiza, Conreder Györgyné, Dezső Lajosné, hatvani Deutsch Józsefné, Dókus Ernőné, Dárday Sándorné, Dienes Gyuláné, Dedinszky Kálmánné, gróf Dessewffy Aurelné, Diósy Anna, gróf Erdődy Gyuláné, báró Eötvös Lorándné, báró Eötvös Loranda, báró Eötvös Ilona, dr. Egyedy Arthurné, Frischmann Frigyesné, gróf Festetich Pálné, dr. Földes Béláné, özv. Földváry Gáborné, dr. Fridrich Jenőné, Fellner Sándorné, Forcher Adolfné, Forcher Mariska, Fittler Vilma, özv. dr. Fleischer Józsefné, dr. Grósz Emilné, Gelb Manóné, Gál Jenőné, Gompercz Miksáné, Gregus Imréné, Gompercz Károlyné, Gompercz Dóra, Gorove Lászlóné, Gyulányi Ilonka, Girgl Imréné, Gundl Jánosné, Gerlóczy Gyuláné, Gerlóczy Gizella, Gifing Ida, Hirsch Jakabné, Herczog Regina, Hirsch Lili, Hirsch Magda, Hegedüs Gyuláné, Horn Dávidné, Herich Károlyné, Halász Sándorné, Hausmann Alajosné, dr. Herczl Mórné, Hamvay Gyuláné, Hamvay Margit, özv. Hubay Károlyné, Hohenberg Etelka, Jankovich Jánosné, Jármay Jenőné, Iritz Sarolta, Jendrassik Jenőné, Jendrassik Aladárné, gróf Károlyi Sándorné, gróf Károlyi Erzsébet, Krenner Viktorné, Knezovics Adolfné, Kelety Jolán, Kelety Palika, Kelety Gusztávné, Kogutovicz Manóné, Kárman Aranka, báró Kemény Kálmánné, Kammerer Ernőné, özv. Kovách Zoltánné, K.-né Hegyessy Mari, Kupfer Berta, szántói Kőrössy Margit, szántói Kőrössy Józsefné, gróf Károlyi Istvánné, gróf Károlyi Viktorné, gróf Korniss Miklósné, Kertész Ella, gróf Karátsonyi Jenőné, Lechner Arthurné, báró Liptay Béláné, dr. Laczkó Antalné, Lechner Irma, Léderer Károlyné, Lónyay Gabrielle, Latinovich Frigyesné, Langer Ignáczné, Landauer Edéné, Lövith Auguszta, Linhardt Vilmosné, Lamné Hilbert Irén, Medvedszky Anna, Medvedszky Zsigmondné, dr. Malits Györgyné, Mury Eliza, Melegh Béláné, dr. Márkus Dezsőné, Mucso Etelka, Mehnert Ernőné, Máhr Gizella, Neográdi Antalné, gróf Nemes Nándorné, Návai Aranka, Neuschloss Marczelné, Nemesszeghy Lászlóné, báró Orczy Lipthay Auguszta, Ohrenstein Henrikné, Obersohn Miksáné, Örley Lajosné, gróf Pejacsevich Katinka, gróf Pejacsevich Jolán, Peske Gézáné, dr. Pollák Gyuláné, Polyák Béláné, dr. Polyák Lajosné, Planque Jeane, gróf Pálffy Daun Lipótné, gróf Pallavicini Etelka, gróf Pallavicini Edina, gróf Pálffy Vilmosné, Petrényi Gézáné, Redlich Elza, Rudnay Béláné, Rohonczy Györgyné, szörényi Reichel Boriska, szörényi Reichel Katinka, Radisich Istvánné, Rickl Gyuláné, Révay Ödönné, Roheim Samuné, báró Révay Simonné, báró Révay Gyuláné, Ráth Györgyné, Reiner Kálmánné, Révay Mórné, Saczelláry Györgyné, özv. Sóváry Ferenczné, Sántha Kálmánné, Schwáb Sándorné, Szende Dárday Olga, Sipeky Sándorné, Szegedi Gina, gróf Sikray Klára, Sós Ilonka, Springholcz Mariska, Springholcz Ferenczné, gróf Schickingen Zsófia, Szirmay Antalné, Szluha Ágostonné, Széchy Pálné, gróf Széchényi Aladárné, Salamon Katinka, Schöberl Róbertné, Schöberl Magda, Strasser Izidorné, Stefanovics Milivoj, Stefanovics Olga, dr. Stettner Lászlóné. Staadecker Ella, Salamon Gézáné, Törley Józsefné, gróf Teleky Gézáné, Töry Emilné, Tóth Istvánné, Turnovszky Margit, dr. Töry Józsefné, Telepy Károlyné, Telepy Abigél, Telepy Kornélia, Tornay Gyuláné, Török Irma, Urmánczy Lenke, Vajda Zsigmondné, dr. Várady Antalné, Vogl Gyuláné, Vogel Ilona, ifjabb Vagner Jánosné, dr. Wlassics Gyuláné, Wiesinger Mórné, gróf Wenckheim Frigyesné, Zala Gizella, Zsigmondy Gézáné, Zsilinszky Mihályné, gróf Zichy Jánosné, gróf Zay Miklósné.

A szociálisták ellen.

Szabolcsban, Zemplénben, Békésben s a többi helyen, ahonnan még csak nemrégen a legveszedelmesebb hirek érkeztek a szociális mozgalmakról, most csend van. Azok után a szomoru események után, amelyekben a csendőrszurony játszotta a főszerepet és az éhes, a félrevezetett tömeg fenyegetőzésébe belehangzott egy-egy halálra talált ember halálkiáltása, a mostani helyzetet joggal csendesnek lehet mondani. Valami kijózanodás érte el az embereket s már nem hisznek vakon minden igérgetésnek.

Csend van hát a vidéken és szerepét átvette most az ország fővárosa. Az az erősza-

kos föllépés, melyet a rendőrség minden ugynevezett „gyanus“ ember ellen tanusit, egyszeriben megforditotta a helyzetet és a mindegyre ismétlődő razziák, de különösen a kényszerfotografálások méltán elkeseredést keltenek mindenütt. Ahol az ember megfordul, mindenütt a rendőrség eljárásáról esik szó s a hallható nyilatkozatok nem a leghizelgőbbek a rendőrségre.

A *Budapesti Ujságirók Egyesületében* e dolog miatt holnapra rendkivüli választmányi ülést hivtak össze. Az *Otthon* irók és hirlapirók körének választmánya is legközelebb foglalkozik majd ezzel az ügygyel. Hogy különben miként áll ma az egész kérdés, kitünik a következő értesüléseinkből:

Mozgalmak a vidéken.

Mátészalka, február 27.

A szigoru hatósági intézkedések daczára a szocziálisták erősen mozgolódnak a vidéken s legutóbb Nagy-Doboson titkos gyülést tartottak éjjel egy magánháznál. A gyülések összehivóit a csendőrség utólag elfogta és Szalkára kisérte, ahol a főszolgabiró 12—12 napi elzárásra itélte őket. 25-én éjjel Mátészalkán a csendőrség titkos feljelentés következtében razziát és házkutatásokat tartott, amely alkalommal különféle szocziálistanyomtatványokat és gyüjtésből eredő pénzeket foglaltak le.

Ezenkivül öt embert letartóztattak, névszerint Oláh-Csobán Ferenczet, Répássy Istvánt, Kovács Sándort, Demetert és Géresit, akiket a szatmári törvényszék fogházába fognak kisérni.

Jellemző, hogy e veszedelmes mozgalomban az asszonyok is élénk részt vesznek. Huszonhetedikére a nyir-hovászi szocziálisták jelentettek be gyülést. Persze a hatóság nem engedte meg a gyülés megtartását s dr. Képessy szolgabiró azonnal tizenöt csendőrt vezényelt ki Nyir-Hovásziba.

E bajokhoz még árvizveszegelem is járult az utóbbi napokban. A nagymérvű jégtorlódás következtében ugyanis a Kraszna Ó-Pályinál kiáradt és a réteket elöntötte.

Kis-Jenő, február 27.

Salac szolgabiró Medgyesegyházán tömérdek lázitó szocziálistanyomtatványt foglalt le. A mára hirdetett népgyülést a hatóság nem engedte megtartani. Dr. *Pollacsek* ügyvéd, a kiről azt hitte a csendőrség, hogy a népgyülés kedvéért jött Medgyes-Egyházára, kijelentette, hogy pörös háztelkek miatt járt ott. Dr. Pollacsek ma Budapestre utazott.

Egy jó tanács.

A szocziálizmus Szabolcsból *Záhony* és *Salamon* községekben elterjedvén, Csapon is felütötte már tanyáját. A napokban Agárdról Csapra menyasszonyt hoztak és a lakodalmas néppel jött agárdi emberek a szocziálistaságra buzditották a lakodalomban összegyült csapiakat addig, mig végre engedtek a felhivásnak és a jelenlevő Fodor Lajos hentes-mestert megválasztották vezérökül. Fodor el is fogadta a vezérséget, de kimondta előttük, hogy mielőtt a mozgalomnak tényleg élére állana, kérdést intéz Komjáthy Bélához, mint a kerület képviselőjéhez, aki iránt teljes bizalommal vannak mindnyájan s meg vannak győződve arról, hogy a nép jólétének előmozditására kész mindent megtenni. E szavait mindnyájan helyeslessel fogadták és Szamai Péter, Sebők András gazdaemberekkel egyetértve, Fodor Lajos meg is irta a levelet, az általuk tudott sérelmeket megemlitve, mire a következő választ kapták Komjáthytól:

Tisztelt Polgártársaim! Az a bizalom, melyet azáltal tanusitottak, hogy levelükkel felkerestek s tőlem kérnek tanácsot, belépjenek-e a szocziálisták közé, nekem igen jól esett. Kérem is önöket, legyenek hozzám mindig bizalommal, mert én mindig igaz barátja voltam és leszek az én édes magyar nemzetem szegénysorsu polgárainak. A nép öröme nekem is öröm, fájdalmát én is érzem és a magyarok nagy Istene ugy áldjon meg, mint a milyen igazán mondom, hogy mindig nagy lelki megelégedést nyujt az nekem, ha panaszkodó véreim, polgártársaim segitségére siethetek. Az én lelkemből eredt tanácsom az, hogy önök a szocziálisták közé ne lépjenek, mert bármily igazság köntösébe bujnak is, azok csak önhaszonlesők, saját érdekűket keresik és ha a szegény felháboritott nép bajba kerül, akkor magukra hagyják a népet és kiteszik az üldözésnek, szenvedésnek. Tudom én nagyon jól, hogy sok a baj, nehéz az élet, azért egész életemben minden tehetségemet oda forditottam, hogy segitségére legyek az én polgártársaimnak; épen azért vagyok odaadó hive annak a pártnak, mely Kossuth Lajos elveit, a nép javát, boldogságát és szabadságát akarja keresztülvinni. Panaszkodnak önök több sérelemről. Én ezekre igy könnyedén nem válaszolhatok, mert csak ha majd élőszóval megbeszéljük egymás között, akkor mondhatok igazságos és becsületes birálatot; addig is óva figyelmeztetem önöket, ne lépjenek le a törvény utjáról, ne hallgassanak a lelkiismeretlen bujtogatókra s ne tegyék ki magukat és családjukat a nagy veszedelemnek. Levelüket meg fogom mutatni a miniszereknek is, ha majd a jövő hónapban lemegyek meglátogatni önöket és majd megbeszéljük a dolgot, én, amit lehet, a törvény korlátai között mindent megteszek. Áldja meg az Isten önöket, a magyarok Istene!

Pollacsek Sándor nyilatkozata.

Dr. Pollacsek Sándor ügyvéd a következő nyilatkozat közzétételére kért fel bennünket:

„Két napi távollét után a fővárosba visszetérve olvastam a lapokban, hogy a főkapitányság engem lefényképeztetés czéljából megidézett; ma pedig sürgöny jelenti Megyesegyházáról, hogy ott 5000 szocziálista forrong, *Pollacsek agitátor többedmagával gyülésre odaérkezett, de a csendőrség és Salacz szolgabiró már a perronon megakadályozta a beszédet és erélyesen utját állta minden agitácziónak.*“

Az első hirre nézve ma Garlathy rendőrkapitány kérdésemre kijelentette, hogy a rendőrség nem idézett meg és nem is akart megidézni, mert tiszteli a jogvédelem szabadságát. Sajnálja, hogy a rendőrség tudta és akarata nélkül az alaptalan hir a lapokban megjelent.

Érdekes azonban a megyesegyházi távirat, mert világot vet arra, hogy az általános hajsza közepette mikép vezetik félre a fővárosi lapokat azok, akik minden áron érdemek után halásznak. A tényállás ez: 27 megyesegyházi telepes egy féléwvel ezelőtt megbizott, hogy birtokviszonyaik rendezését vállaljam el, mert noha a kincstártól vett ingatlanok vételárát már 7—8 éve kifizették, tulajdonjoguk máig sincsen bekebelezve. Ezen telepesek ügyében kellett a helyszinére lemennem, mint ügyvédnek. Megyesegyházán a vasutnál két ember fogadott, beszédnek, gyülésnek és csendőrnek vagy agitácziónak nyoma sem volt. A községben értekeztem ügyfeleimmel, a községi biróval, Salacz szolgabiróval, aki meg is igérte ügyfeleim bajának felkarolását és dr. Zsilinszkyvel, a közbirtokosság elnökével. Hivatalos ügyvédi teendőim elvégzése után pedig hazajöttem, Ez az igazság.

Dr. Pollacsek Sándor,
ügyvéd.

A rendőrség nyilatkozata.

A legutóbbi napokban egyes hirlapok a székesfővárosi államrendőrség eljárásáról oly sok valótlanságot közöltek, hogy a rendőrség minden egyes valótlanság megczáfolásába nem is bocsátkozhalik, s a következőkre látja szükségesnek kiterjeszkedni:

Valótlan az, hogy a főkapitány bárki előtt is a személyes szabadságról a lapokban közölt nyilatkozatot tette volna.

Azon alkalomból, hogy néhány, állandóan szocziálisztikus izgatást folytató és a vidéken ily czélból részben álnevek alatt utazni szokott egyén, személyazonosságának megállapitása végett le lett fényképezve — mikép ez ily esetben más nyugoti államokban is történni szokott (?), egyes lapok a lefényképézettek, illetve a lefényképezendők között oly egyéneket is emlitettek, kiknek lefényképeztetéséről egyáltalán szó sem volt.

Valótlan a szocziálisták levelezésének és telefonérintkezésének ellenőrzése is. Valótlan a nődetektivek alkalmazásáról szóló mese.

A VII. kerületben szombaton este tartott razzia a főleg télen át szokásos razziák határait nem lépte tul. A mult évben elkövetett egyik-másik büntény alkalmából a lapok akkor épen azt kifogásolták, hogy a rendőrség ritkán tartott razziát. E razzia nem a szocziálisták, hanem a foglalkozást kerülő keresetnélküliek ellen irányult s igy vagyonbiztonsági szempontból történt.

(Noha a rendőrség nyilatkozatának legtöbb pontja nem a mi közleményeink ellen irányul, van egy-két szavunk ehhez a nyilatkozathoz. Azt mondja, hogy sok valótlan és tulzott hir jelent meg a lapokban, annyi, hogy egyenkint nem is győzi czáfolni. Ez nem beszéd! Ami valótlan, azt meg *kell* czáfolni s ami igaz, azt meg *kell* mondani. De a rendőrség egyiket se teszi. Sajtóirodája van, de az nem mond semmit. Csak azokat a hireket adja ki, amelyeket a lapok nem is irnak meg, annyira jelentéktelenek. Ha egy szolgáló öt szál gyufafejet eszik, azt hosszan elmeséli, ha az egész országot felizgató mozgalom elfojtásáról van szó, akkor mélységesen hallgat. Rendesen „a vizsgálat és az intézkedések sikere érdekében“; ez a rendőrség takarója, pedig ebben sincs igaza. Hát jobban használ a vizsgálatnak vagy intézkedéseknek, ha a lapok többet is irnak, mint ami igaz? Mert azt csak nem hiszi a sajtóiroda, hogy amit ő titokban tart, az titok is marad? Hisz napról-napra tapasztalja, hogy a rendőri dolgok csak a rendőri sajtóiroda előtt maradnak titokban, mindenki más tudja.

Abban igaza lehet a rendőrségnek, hogy olyanfajta eljárás, mint az övé, nyugati államokban is szokásos. Csakhogy akkor szörnyű messzire kell menni nyugatra, olyan messzire, hogy az antipodeinken is tulmegyünk. Az ilyen messzeséget aztán mifelénk röviden csak „kelet“-nek hivják.

Amiről a rendőrség nem nyilatkozik.

Egy kőnyomatos tudósító a következőket jelenti:

A fővárosi rendőrség intézkedett, hogy mindazokat a vendéglőket és kávéházakat, amelyek a szocziálisták gyülhelyei szoktak lenni, rendőrileg erős megfigyelés alatt tartsák s a be és kijáró vendégek neveit feljegyezzék s utánuk nyomozzanak a végből, hogy megállapitsák, milyen összeköttetésben állanak a nemzetközi szocziáldemokratákkal. Ha pozitiv bizonyiték nem is áll rendelkezésükre, de az illető egyénisége mégis gyanusnak tünik fel, beidézik és a fotografáló masina elé állitják.

A kényszer fotografálásoknak azonban igen kevés eredménye lesz, mivel az erőszakolt felvételek nagyobb részénél olyan kép keletkezett, amely teljesen hasznavehetetlen. A gép előtt a szocziálisták nagyrésze torzképet csinált vagy pedig a felvétel végső pillanatában ide s tova mozgatta fejét, ugy hogy a rendőrség fényképésze a legjobb akarattal sem képes olyan képeket készitení ezekről a felvételekről, amelyek csak egy kicsit is hasonlitanának az illetők arczához. Nem lehetetlen, hogy a főkapitány ezekkel a rehitens szocziálistákkal meg fogja ismételtetni a kényszerfotografálást.

A szocziáldemokrata-párt vezetősége ma ismét felhivást bocsátott ki az elvtársakhoz, amelyben kitartásra és türelemre buzditja ezeket.

A vig-utczai asztalos-gyülést a rendőrség feloszlatta.

A rendőrség a Continentál-kávéházon kivül, a kertész-utczai *Habsburg-*, a dob-utczai *Schwarz-*kávéházban, továbbá a *Hungária-* és a *Chicago-*kávéházakban is megjelent, elállta az ajtókat s igazolásra szólitott fel minden vendéget. Összesen *harminczkilencz* embert vittek be a VII. kerületi kapitányságra.

Ezek ellen ma már megindították az eljárást s csaknem valamennyit, akik nem budapesti illetőségűek, *kitiltották a fővárosból.* A kitiltottakat azonnal elszállitották a tolonczházba, ahonnan már ma kényszerutlevéllel szétszórták őket az országba. A rendőrség ezeket a „razziákat“ a szocziálisták ellen ismételni fogja.

Rudnay főkapitány jelentése.

Mint a F. H. jelenti: *Rudnay* Béla főkapitány ma délelőtt magánkihallgatáson volt *Perczel* Dezső belügyminiszternél, hogy a szocziálisták ellen tett rendőri intézkedésekről és pedig a házkutatásokról, a lefoglalásokról, fényképezéséről stb. jelentést tegyen

a miniszternek s bejelentese a jövőre való intézkedéseinek tervét. A belügyminiszter helyeslőleg vette tudomásül a rendőrség eddig tett összes intézkedéseit s utasította egyben a főkapitányt, hogy minden lehető eszközzel támadjon a szocziálisták ellen s teljesen szabad kezet engedett Rudnaynak a szocziálisták ellen irányuló intézkedésekben. Ennek következtében holnap délelőtt Rudnay főkapitány elnöklése alatt ismét rendőri értekezlet lesz a főkapitányságon, amelyen a szocziálisták ellen való további haditervet fogják megállapitani.

Az egylet-alakitás.

A belügyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz avégett, hogy a szabálytalan egylet-alakitást, a feloszlatott vagy felfüggesztett egyesületben való működést, mint *kihágást*, 15 napig terjedhető elzárással és 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel sujtsák.

A rendelet ma jelent meg a hivatalos lapban s a következőképen szól:

Körrendelet.

Az 1875. évi május 2-án 1.508. eln. szám alatt kelt belügyminiszteri körrendelet értelmében mindennemü egylet megalakulása előtt köteles alapszabály tervezetét illetékes törvényhatósága utján a királyi kormányhoz felterjeszteni. Ha az ilykép felterjesztett alapszabálytervezetre 40 nap lefolyása alatt határozat nem hozatott vagy észrevétel nem tétetett, az egyesület *működését ideiglenesen megkezdheti ugyan*, azonban véglegesen csak akkor alakulhat meg, ha alapszabályai a királyi kormány láttamozásával elláttatnak. Hogy ezen rendelet határozmányainak érvény legyen szerezhető, az 1879: XL. törvénycikk 1. §-a alapján valamely egyletnek a fentemlitett szabályok ellenére való alakulását, illetőleg alakitását, az ekkép alakult vagy szabályszerüen létrejött, de jogérvényes határozattal feloszlatott vagy felfüggesztett egylet *vezetésében, gyüléseiben* vagy *bármiféle működésében* való részvételt *kihágásnak* minősitem és 15 napig terjedhető elzárással és 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel rendelem büntetni. Erről a törvényhatóságot tudomás, miheztartás és további megfelelő intézkedés végett értesitem. Budapesten, 1898. évi február hó 26-án. *Perczel*, s. k.

Mérnökök és épitészek gyülése.

A magyar mérnök- és épitész-egylet ma délelőtt tartotta 36-ik rendes évi közgyülését.

Hieronymi Károly elnök megnyitó beszédében arra kérte a tagokat, támogassák a tisztikarnak azt a törekvését, hogy a különböző szakok mivelőit közelebb hozza egymáshoz s ezzel hozzájáruljon az eszmék tisztázásához. (Éljenzés.)

Fittler Kamill titkári jelentésében felemlitette, hogy az egyesület mult évi működése főként a szellemi, a tudományos munka tekintetében nagyot lendült. A szakülések iránt a nagyközönség is érdeklődött. A szakosztályok az idén 104 ülést tartottak. Az egyesület nemcsak közvetlenül müveli és gyarapitja a magyar müszaki irodalmat a 170 ivnyi közlönynyel és a könyvkiadó-vállalattal, de az idén lehetővé tette *Az ezredévi kiállitás architekturája* czimü diszmunka megjelenését, valamint lefordittatta Budapest müszaki utmutatóját német és franczia nyelvre. Az egyesület társas életét kisebb-nagyobb kirándulások élénkitik; ezek közül nevezetes az 1897. tavaszán Spanyolországba, Algirba és Portugáliába rendezett csoportos kirándulás. Az egyesület könyvtárában 5004 darab könyv van. Az egyesületi tagok száma 1994.

A jelentést tudomásul vették és ezután *Lipthay* Sándor müegyetemi tanár a közgyülés nevében elismerését és háláját fejezte ki az elnöknek bölcs tanácsaiért.

Fábián János egyleti igazgató jelentette, hogy a tavalyi bevételek 37091 forintot, a kiadások 37240 forintot tettek ki, az 1898-ik évre bevételként 38120 forint, kiadásként 38087 forint van előirányozva.

A választmány inditványára a közgyülés *Lotz* Károlyt, a magyar monumentális festészet legkiválóbbját, egyhangulag megválasztotta disztagjának. A diszokmányt a mai Lotz-ünnepen küldöttség nyujtotta át az érdemes mesternek.

A mult évi épitészeti pályázatra, amely a Gellérthegyen nemzeti emlék felállitásának tervrajzát kivánta, négy mü érkezett be, *de a biráló bizottság egyiket sem tartja érdemesnek a jutalomra.* Az idei nagypályázat tárgya: Az esküttéri hid tengelyébe eső budai hegyoldal architektonikus megoldása. A Hollán-díjat, amelylyel az egyesület közlönyében megjelent legjobb értekezést jutalmazzák, az idén megosztják *Kupsics* György (200 forint) és *Kain* Albert (100 forint) között.

Végül megválasztották alelnöknek *Ney* Bélát. Az egyleti tanács tagjai lettek: Bodola Lajos, Hieronymi Károly, Hollán Ernő, Miklós Ödön. Választmányi tagok lettek: Bánó László, Cserháti Jenő, Faragó Lipót, Francsek Imre, Jász Dezső, Kádár Gusztáv, Miklós Ödön, Petz Samu, Szerdahelyi Ágost, Szüts Béla, Taborszky Ottó, dr. Wagner Jenő. Póttagok: Schusztler József, Kajlinger Mihály, Neuschlosz Ödön és Sándy Gyula.

MULATSÁGOK.

Ujságirók bálja.

Eleven élet, zajos mulatság volt ma este a Royal termeiben, szép leányok, szemrevaló menyecskék gyültek össze az ujságirók báljára. A nagy terem zsufolásig megtelt elegáns közönséggel, ugy, hogy jegyeket már délután nem lehetett kapni.

Teljesen érthető volt a közönségnek meleg érdeklődése a Budapesti Ujságirók Egyesületének mulatsága iránt; mert olyan ritka leleményességgel megszerkesztett élvezetes müsort csakis az ujságirók tudnak összeállitani s azok a jó művészek és művésznők csupán a bohém kollégáknak szoktak olyan szivből, olyan jókedvvel játszani.

Egy eleven ujság volt ez a mulatság ezer változattal, sajtóhiba nélkül, csakhogy betük helyett az ajkak, a szivek, a szemek és a hangszerek beszéltek.

Kilencz órakor kezdődött a hangverseny. Először *Geyer* Stefike, ez a 9 éves csodagyermek lépett az emelvényre és művészi játékával bámulatba ejtette a hallgatóságot. Egy csöppség, de ujjai hegyén a művészet igaz ereje; hegedüjében forró kis szivének meleg dobogása. Beriot hét hangversenyét játszotta kész művészettel s a közönség viharosan tapsolta és majd szétszedte a gyermeket, kinek ráadásul még el kellett játszani néhány darabot.

Utána *Broulik*, Ferencz az Opera volt tagja, énekelt nagy tetszés mellett. Rudolf nagy áriáját adta elő a Puccini „Bohéme"-jéből.

A tapsok csillapultával Somló Emma, a Magyar Szinház ifju művésznője, gyönyörködtette a közönséget.

Először *Endrődy* Sándor „Visszavárlak" czimü költeményével inditotta könyekre a hallgatóságot s aztán ott a szinen, a közönség szemeláttára, egyszerre átváltozott pajkos szubrettté, előadván Bauer Gyula és Millöcker „Flirt az oczeánon" czimü énekes és tánczos magánjelenetét. Csapongó temperamentumával, énekével és tüzes tánczával egészen magával ragadott mindenkit.

Lindh Marcella operaénekesnő következett utána. „Godard Chanson de Florian"-ját, az „Old folks et home" amerikai népdalt, a „Coming thro, the rye" czimü skót népdalt és a „Dell Aqua" czimü dalt énekelte az ő tiszta csengésü hangján virtuóz koloraturájával. A hirneves amerikai énekesnő dalait több izben megismételtették.

Majd „A főhadnagy ur legénye, vagy gyülölöm az ujságirókat" czimü egy felvonásos tréfát adta elő a Vigszinház három tagja. A bohóságot *Reiter* Fritz nyomán *Reiner* Ferencz leleményes módon gyurta át magyarra. A kis darab *Nógrádi* Jolán, *Góth* Sándor és *Szerémi* Zoltán előadásában óriás derültséget keltett s a szereplőket a szerzővel együtt többször szólitották a lámpák elé.

Most *Blaha* Lujza lépett az emelvényre, akit a közönség valóságos tapsviharral üdvözölt. A müvésznő csak perczek mulva tudott szóhoz jutni. Magyar népdalokat énekelt, ugy, ahogy csak ő tud énekelni ebben a széles hazában. Négyszer-ötször kellett neki rágyujtani a nótára s alig eresztették le a pódiumról. *Blahánét Lányi* Géza kisérte czimbalmon.

A müsor utolsó száma *Takács* Mihály éneke volt. Két Schumann-dalt: „A két gránátos"-t és a „Tavaszi dal"-t adta elő az ő meleg, szivhezszóló baritonjával. Gyönyörü éneke megérdemelt sikert aratott.

A hangversenyen szereplő nők mindegyikét izléses virágbokrétákkal lepte meg a rendezőség.

Hangverseny után megkezdődött a táncz és folyt kivilágos kivirradtig. Elmés ötlet volt a tánczrend, melynek első lapja egy-egy napilap miniatur fénykép-másolata volt; minden tánczrenden más-más ujságó.

Megjelent az estélyen közéletünk, valamint irodalmi és müvészeti életünk sok kitünősége.

Ott voltak továbbá a következő hölgyek:

Asszonyok: András Miklósné, Adorján Emma, Antal Istvánné, dr. Bathó Henrikné, dr. Bán Zsigmondné, Berkóczy Dezsöné, Berger Lajosné, Bartos Istvánné, dr. Berger Mórné, dr. Bánóczy Józsefné, Breuer Albertné, dr. Back Illésné Berteczky Józsefné, Brandenburg Sándorné, Boskovitz Nándorné, Böngéri Ákosné, Berk Oszkárné, dr. Bodor Zsigmondné, dr. Blau Istvánné, Baumann Miksáné, Börzsönyi Jánosné, Basch Mihályné, Bartos Józsefné, Braun Dezsöné, Bleicher Miksáné, Bakos Péterné, dr. Berger Mórné, Bródy Miksáné, Bauer Arminné, Csillag Máténé, Chorin Arthurné, Craus Jakabné. Csendes Istvánné, Csatai Zsófi, Dallos Istvánné, Déri Ernőné, Dietz Mihályné, Dienes Mártonné, Deutsch Zsigmondné, Deutsch Antalné, Dercsői Ákosné, Donáth Vilmosné, dr. Diener Józsefné, dr. Doctor Frigyesné, dr. Diener Ákosné, Dormány-Skray Mária, dr. Erdélyi J.-né, Emmer Kornélné, Eppinger Lajosné, Erszényes Istvánné, dr. Engelsmann Zsigmondné, Elek Emilné, Eichner Sománé, Fazekas Istvánné, Fogl Emilné, Feld Kálmánné, dr. Fellegi Józsefné, dr. Frieder Márkné, Fischer Józsefné, Farkas Imréné, dr. Fleischl Lajosné, dr. Farkas Mártonné, dr. Farkas Gyuláné, Fuchs Józsefné, Fónagy Samuné, Fürst Ödönné, dr. Földes Árpádné, Gozonyi Béláné, Goldberger Ignáczné, Grünwald Samuné, Gara Lászlóné, Gerő Ödönné, Goldberger S.-né, özvegy Győry Vilmosné, dr. Ganz Hugóné, Gelléri Mórné, dr. Guthy Sománé, Hegyi Aranka, Harsányi Gyuláné, dr. Hellebrand Jánosné, dr. Hortoványi Józsefné, Herzog Ödönné, Hoffmann Miksáné, Hartstein Gézáné, Hertelendy Ödönné, dr. Hönigsberg Mórné, Hornyai Péterné, dr. Halas Jánosné, Jansa Nándorné, Jablonszky Pálné, Jellinek Berta, dr. Kán Béláné, Kállay Gyuláné, Kóbor Tamásné, Kovács Gáborné, Kálnoki Henrikné, Kardos Marczellné, özvegy Kovács Ida, Kátay Joachimné, Kriegner Kálmánné, Lindh Marczella, Lendvayné Ilona, dr. László Imréné, Löwy Zsigmondné, Lukács Vilmosné, Lechninszki Antalné, Löwy Károlyné, Lichtmann Miksáné, özvegy Löw S.-né, Lantos Istvánné, dr. Leopold Kornélné, Lang Samuné, Löwy Benőné, dr. Molnár Mórné, dr. Molnár Gyuláné, Muntuniru-Hrabovszky Ida, Markovics Henrikné, Márkus Józsefné, dr. Mayer Sándorné, dr. Mayer Ernőné, Mezey Lajosné, Mannheimer Gusztávné, Marosi Manóné, dr. Mutsenbacher Béláné, Mandovszky Richárdné, Máltás Hugóné, Namesy Istvánné, Neumann K. Richárdné, Nord Mórné, dr. Nádas Lipótné, Nedeczky Béláné, dr. Ödönffy Miksáné, Orczy Tekla báróné, Óváry Lipótné, gróf Pejacsevich Arturné, Pferhauser Istvánné, Payer Józsefné, Peresztényi Béláné, Peisner Ignáczné, dr. Pollák Illésné, dr. Perl Sománé, Perei Károlyné, dr. Pályi Edéné, Preisz Adolfné, Palotai Ákosné, Pauncz Sándorné, Pichler Nándorné, Porzsolt Kálmánné, dr. Rózsavölgyi Manóné, dr. Rudas Pálné, Rothauser Miksáné, Reich Antalné, Regöczy Miklósné, Reinmann Lázárné, Róna Józsefné, báró Splényi Ödönné, Blaha Lujza, Szacsvayné Boér Emma, Seregély Béláné, Stern Lina, Schwarcz Adolfné, Singer Zsigmondné, Schmjck Sománé, dr. Szöllösi Dezsöné, dr. Strelinger Samuné, Székely Ignáczné, Steiner Józsefné, Saborszky Edéné, Szekula Hugóné, Szatmári Mórné, Schiff Rezsőné, Spitzer Károlyné, Schacherer Frigyesné, dr. Steiner Jánosné, dr. Schiller Henrikné, Szabolcsi Miksáné, Sipos Ignáczné, Svoboda Lajosné, Streliczky Sándorné, dr. Schiller Zsigmondné, dr. Szilágyi Gyuláné, Szigeti Jánosné, Szalai S.-né, Schultz Manóné, özv. Szentiványi Lajosné özv. Steinitzné, Telléri Mórné, dr. Tuszkai Ödönné, Tenus Tivadarné, dr. Tatay Adolfné, dr. Unger Péterné, Ungár Dezsöné, Ujlaki Béláné, dr. Visontai Sománé, Vidor Pálné, dr. Wolf Vilmosné, Vészi Józsefné, Vagner Béláné, Weisz Józsefné, Weisz Ignáczné, dr. Weiner Adolfné, Vadas Istvánné, Weinwurm Arminné, Violin Gusztávné, Wolheim Richárdné, Weisz Dánielné, Zempléni P. Gyuláné, Zipernovszky Károlyné, Zelzer Antalné.

Leányok: András Katinka, Antal Olga, Börzsönyi Olga, Berteczky Ilonka, Bartos Mariska, Breslauer Berta, Rezsin és Zsófi, Bányász Anna, Braun Mariska, Beck Olga, Braun Irén, Bauer Sarolta és Rózsika, Berkóczy Erzsébet, Csurgay Adél, Csendes Olga, Csillag Mariska, Dallos Irma, Deutsch Rezsin, Dormány Angela és Klárika, Dercsői Matild, Erdei Rezsin, Eichner Ella, Erszényes Olga, Erdélyi Rózsika, Fürst Márta, Fellegi Klára, Farkas Erzsike, Gazsi Mariska, Geyer Stefike, Geyder Mariska, Géli Annuska, Győri Margit és Ilonka, Gara Teréz, Harsányi Margit, Heller Irma, Herzog Regina, Hermann Margit, Hrabovszky Ilona, Hortoványi Blanka, Hoffmann Rózsa, Held Szidónia, Hammerschlag Emilia, Halas Olga, Hettyey Aranka, Jansa Paula és Margit, Inkei Gizella, Jablonszky Erzsébet, Korn Etel, Kelen Ida, Katona Irén, Kátay Laura, Keményffy Etelka, Kohn Lili, Lechninszky Tercsi, Lantos Irma, Lord Rózsa, Ligeti Juliska, Mayer Gizi, Molnár Erzsike, Mezey Klára, Nógrády Jolán, Nedeczky Olga, Namesy Örzsi, Nord Vilma, Neubauer Irén, Neumann Emma (Szentes), Palágyi Emma, Pongrácz Lujza, Pichler Olga, Róz Ilona (Nagyvárad), Rudas Lujza, Regéczy Tekla, Reiner Elvira, Reich Irén, Somló Emma, Sperber Friczi (Bécs), Szekula Irén, Schwarcz Margit, Schermann nővérek, Sipos Ilona, Schiller Paula, Szalay Olga, Schwartz Rózsa, Steinitz Frida és Szidi, Vadas Katinka, Vagner Irma, Weisz Teréz, Winter Czeczilia, Weisz Róza, Zipernovszky Ilona.

FŐVÁROS.

(Hivatalos eskületételek.) Hét uj tisztviselő és négy szolga tette le az esküt ma délelőtt tíz órakor *Halmos* János polgármester kezébe. A tisztviselők, akik esküt tettek, a következők: *Koricsánszky* Gyula számtanácsos, *Sereghy* Árpád számvizsgáló, *Tauschler* Dezső számtiszt, *Silberleitner* Béla számtiszti segéd, *Heiszler* Ferencz végrehajtó *Márffy* Ödön számgyakornok és *Dusebek* István vásárcsarnoki irnok.

(Közmunka-programm.) A tanács a közelgő tavaszszal több nagyobbszabásu kövezési és csatornázási munkát hajt végre, s ezek közül most a következőkre hirdet pályázatot: A VI. kerületben a Gömb-, Levente- Országbiró- és Röppentyü-utczák csatornázására 4706 forint költségelőirányzattal; a VII. kerületben az Ovoda-utczában 1414 forint 97 krajczár költséggel betoncsatorna épitésére; a Kertész-utczában 1074 forint 43 krajczár költséggel betoncsatorna épitésére; a Hermina-uton, Csömöri-uton és Hungária-uton 6239 forint költséggel betoncsatorna épitésére; a Fogarasi-utnak 10.202 forinttal előirányzott rendezésére; a Pillangó-utczának 3609 forint 27 krajczárral előirányzott rendezésére; a X. kerületben az Apaffy-utczának 5571 forint 69 krajczár költséggel előirányzott rendezésére; az I. kerületben az Alkotás-utczának 1121 forint költséggel előirányzott járdafektetési munkáira és végül a Labancz-utczának 2463 forint 20 krajczárral előirányzott rendezési munkájára. A pályázatok márczius 16-dikának délelőtti 10 órájáig adandók be *Vosits* Károly tanácsnokhoz, ujvárosháza, I. emelet 11. ajtó alatt.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

K. A. *Sásd.* — **B. A.** *Zala-Szántó.* A kolozsvári protestáns szeretetházi sorsjegyek huzását február 11-én nem tartották meg.

H. B. Ad 1. A magyar czimer használatáról törvény intézkedik, tehát engedély nélkül nem szabad. — Ad 2. A czukoradót csak czukor után fizetik.

D. P. *Bánffy-Hunyad.* — **M. A.** *Nagy-Báród.* — **K. P.** 2981. sz. előfizető. — **5349. sz. előfizető,** *Alibunár.* — **G. B.** *Temesvár.* — **J. S.** *Marosujvár.* — Dr. **B. Gy.** *Ada.* — **H. J.** *Csonopla.* — **Egy előfizető.** *Sárközujlak.* — **Egy előfizető** *Tisza-Várkony.* — **Kr.-né W. V.** *Szelény.* — Sorsjegyeik nem nyertek.

KÖZGAZDASÁG.

Vasárnapi magánforgalom. A vasárnapi magánforgalomban az irányzat csendes volt. Jegyeztek: Osztrák hitelr. 364—363.90, Államvasntak 340—340.25, Jelzálog 267.75—268, Leszámitoló 257—257.50. Zárlat: Osztrák hitelr. 363.90.

A vetések Amerikában. Az amerikai Egyesült Államokból a vetések állásáról (január végéről) *a chicagói főkonzul a következőket jelenti*: Kansas és Nebraska 5 millió akre (= 2 millió hektár) buzaterületét sürü, magas hótakaró fedi, továbbá Illinois, Indiana, Jowa, Michigán és Wiskonsin államokban is kellő hótakaró boritja az őszi vetéseket.

A Komsas-City-től nyugatra eső buzatermelő vidékeken a vetések jó termést igérnek. Mississippitől keletre a vetések egy része kedvezőtlen, tulnyomó nagyobb része azonban kielégitően áll.

Az eddig ismert adatok szerint az 1897/98. évi buzával bevetett terület a mult évi területtel szemben emelkedett. Illinoisban a buza területe állitólag 40 százalékkal nagyobb, mint a mult évben volt, mely körülmény, tekintve, hogy a mult évben 1,465.570 akre volt buzával bevetve, nagy horderővel bir. Figyelembe veendő azonban, hogy Illinois állam területén a fagy a buzavetések egy részében kárt okozott s a vetések általában gyengén állanak.

Az Agrikultur Departement által január 31-én közzétett kimutatás az Egyesült-Államok területén 1897-ben buza, árpa, zab és kukoriczával bevetve volt és tényleg learatott terület nagyságáról és az elért termés eredményéről a következő adatokat közli:

Termett;

A gabona neme	Bevetett terület mil. akre	Bevetett terület mil. hekt.	Termés mil. bush.	Termés mil. hltr.
buza	39,465	15,786	530,169	185,552
árpa	3,719	1,487	66,685	23,339
zab	25,730	10,292	698,767	244,568
kukoricza	80,095	32,038	1.902,967	666,038

KÉT ASSZONY

BARANCZEVICS SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

oroszból forditotta **SZABÓ ENDRE** (39)

— Akkor hát hallgasson meg, — ismételte Bargyin, oda nézve az Anna ruháján lepergő viráglevélre, — hát igen: valamikor én jó ember voltam. Gyerekkoromban a dajkánk térdre állitott az ágyban és imádkozni tanitott. „Istenkém — mondottam utána — őrizd meg papát, mamát, bácsit és nagyapát és Szónya testvéremet és minden embert. Azt, hogy „minden embert“ különösen szerettem mondani. Feltehető, hogy már akkor megvolt bennem az önzés csirája s azt hiszem azért szerettem „minden embert“, mert az volt az imádság vége. Egyébiránt ki tudja? Az emberszeretet megvolt bennem akkor is, mikor a gimnáziumba kezdtem járni. Megesett, hogy megosztottam reggelimet pajtásaimmal, amit negyven tanulótársam közül rajtam kivül csak egyetlen egy tett meg, de azt is félkegyelmünek nézték a többi tanulók. Megesett az is, hogy a más hibáját, vétségét magamra vállaltam. Egyszer az ötödik osztályban nagy kellemetlenség történt. Én nem voltam a közremüködők közt, de mert ők nekem mind pajtásaim voltak, kijelentettem, hogy én is részt vettem a kihágásban s mindnyájunkat kieresztettek az iskolából. Attól kezdve én nem láttam soha egyet sem közülök s egyikök sem jött el hozzám soha. Véletlenül találkoztam egygyel s az is igen szárazon viselte magát velem szemben. Más gimnáziumba mentem s tájékozódni kezdtem, hogy miképen viseljem magamat. Kisült, hogy olyasmire semmi szükség, amiről én ábrándoztam: s e pastásságra sem önfeláldozásra. Egyszerüen eljártunk az iskolába, kiültük az órákat, hallgattuk az előadást és haza széledtünk, épen igy széledtünk el aztán a tanfolyam befejezésekor . . .

Bargyin szünetet tartott s ránézett a leánykára. Ez ott ült előbbeni helyzetében, kissé lehajtva a fejét és a virágot tépdesve.

— Olyan pályát választottam, — folytatta Bargyin, — amely kegyednek nem tetszik, de legyen meggőződve, hogy bármilyen életpályát választottam volna is, meg vagyok róla győződve, hogy mindenütt gazemberekre és bolondokra találtam volna.

Az emberek mindenfelé egyformák. Az emberi élet vásárán nem becsülik sem az emberszeretetet, sem a becsület, sem az őszinteséget, sem a szerénységet, sem a munkásságot, sem a tudást! A siker, akármi uton elért siker az egyedüli, ami az emberek elismerését kivivja. Ez régi, elemi igazság, de kegyed, „vadrózsa“, még ezt persze nem tudja. Én nem akartam uszályhordozója lenni nálamnál méltatlanabb embereknek, nem akartam a gazdag emberek asztaláról lehulló morzsákból táplálkozni s elértem azt, amire törekedtem. Hanem ez sokamba került, mert aki régebben jó ember voltam, azzá lettem, ami vagyok . . .

Anna egy gyors mozdulatot tett és megrettenve nézett Bargyinra. A georgina virágleveleí egymásután leperegtek ruhájára s ott feküdtek már a lábánál.

— Ne féljen — folytatta Bargyin — ne féljen tőlem. Rosszabbnak mondanak engem. mint amilyen vagyok. De nem erről van most szó. Abban a körben, ahol én forgok, azt mondják rólam, hogy én képes vagyok a legaljasabb ügyeket is védelmezni. De ki az, aki ezt mondja, aki engem igy vádol? Valamelyik aljas, akinek aljas dolgát nem lehetett az aránylag kevésbé aljas ellenében jó szinben feltüntetni. De nem is erről van szó. Azt akarom mondani kegyednek, hogy én bennem, a szivem rejtekében még pislog egy kis szikrája az emberszeretetnek s hogy én is meg tudom becsülni a becsületességet, erényt és lelkiismeretességet. Csakhogy abban a sárban, mely engem környékez, ilyesmit sehol sem látok s igy lassankint magam is lejebb és lejebb sülyedek ebben a posványban. Annál erősebb bennem a vágy, hogy ebből kieviczkéljek s ha csak egy pillanatra is tiszta, éltető levegőt szivjak, jót és szépet lássak . . .

Anna alig hallhatóan sóhajtott. Állhatatosan nézett Bargyinra. A virágleveleitől megfosztott georgina az ölében hevert.

— Azt a szépet és jót itt látom — folytatta Bargyin, kört vonva kezével a levegőben maga körül — itt szivok igazi, éltető levegőt. Csak itt érzem magamat jól, megkönnyebbülten, vidáman. Itt ujra élek s régi jobb emlékeim itt visszatérnek. Szavelyevna Anna, ne üzzön el engemet magától, ne engedje kialudni bennem azt a jó szikrát, mentsen meg engemet, kedves, jó Szavelyevna Anna . . .

Oda ment Annához, megfogta annak kezét és könyörgő tekintettel nézett arra.

— Én önt el nem üzöm, mit beszél! — suttogott Anna, szemét lesütve, — hanem ön ma olyan különös, felindult állapotban van.

— Oh, nemcsak ma, — felelt az, hátrasimitva a haját, — nekem már rég megromlottak az idegeim. Bocsásson meg, ha valami helytelent mondtam. Kegyed hallotta az én gyónásomat, nem tudom, megmaradt-e még mindig előbbeni véleménye mellett, melyet felőlem táplált . . .

— Igen, megmaradtam.

— Tudnillik, hogy én nem vagyok rossz ember.

— Igen, nem rossz ember.

— Sőt ugy tetszik, azt is mondta kegyed, hogy jó ember vagyok.

— Jó.

Anna megint lehajtotta felét s megint elővéve egy georginát, el kezdte annak leveleit tépni.

— Megengedné olyan embernek, mint én vagyok, hogy többször is találkozzék kegyeddel?

— Miért ne? — felelt a leányka halkan.

— De gyakran, nagyon gyakran . . . . mindig? — kérdezte Bargyin visszatartott lélegzettel, suttogva.

Anna a georginae utolsó virágleveléit tartotta ujja közt, felkelt s a puszta virág-csokány leesett a lábához.

— Nem jött ki, nem jött ki! — kiáltott fel boszus hangon, aztán elnevette magát és a balkon üveges ajtaján át eltünve, visszakiáltott: — majd holnap felelek.

Bargyin izgatottan ment végig néhányszor a terraszon. Nem valami jól érezte magát. Mirevaló volt az, hogy ő oly hosszasan beszélt magáról. Megint erőt vet rajta az idegesség! Hja, a hatezer rubel évi jövedelem megkeresése nem adatik ingyen. Az élettel való küzdelem nehéz és megköveteli a magáét. Idegei tönkre vannak téve. Csak két menekülés van: vagy a megbolondulás, vagy a legszelidebb lyrizmus. Talán még gyógyitatnia is kell magát. Szereti-e ő Annát? Igen, amennyire ő szeretni tud. Kedves „vadrózsa!“

Felvette kalapját az asztalról, fogta pálczáját, lassan lement a terraszról a kertbe, lassan végighaladt a fősétányon a kapuig s elindult a vasuti állomás felé.

— Pedig találgatódzott a virágtépéssel! — ötlött eszébe, visszagondolva arra: mint hullt a viréglevél Anna lábaihoz — „nem jött ki!“ ez hát azt jelenti, hogy tényleg nem jött ki.

Elmosolyodott arra a gondolatra, hogy még a mostani leányok is ilyen találgatással próbálkoznak, sőt hisznek is benne.

— Egyébiránt ez igen kedves, — gondolta aztán, elhelyezkedve egy első osztályu szakasz divánján, — mentől naivabb, annál kedvesebb. Ép oly kedves, mint a fehér galamb, tiszta ég, orgonaillat, vagy a tenger, a halászbárkák s ő az ő széles karimáju szalmakalapjában. Most idyllt szereztem magamnak, élvezni kell azt tehát. Ha visszatérek Pétervárra, ujra belém buvik a régi ördög s annak fogok szolgálni és gyötreni fogom magam ujra.

A pályaudvarban Bargyin bérkocsira ült, haza ment és haragosan csengetett be lakása massziv kapuján.

— Itthon van a kisasszony? — kérdezte a Pista inastól.

— Itthon.

— Hát te neked mi bajod? — kiáltott rá Bargyin.

— Semmi! — felelt az inas komoly arczczal, de Bargyinnak ugy tetszett, hogy ezelőtt nem ilyen arczkifejezése volt az ő inasának, hanem szemtelenül mosolygó.

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: Lipcsey Ádám.

SZINHÁZAK.

Budapest, hétfő, 1898. február 28-án.

NEMZETI SZINHÁZ.

Évi bérlet 48. Havi bérlet 24

Többet észszel... és erővel.

Közmondás két részben. Irta: Pailleron. Forditotta Váradi A.

I.

Többet észszel ...

Személyek:

Maxime Blain — Dezső
Robert de Briges — Náday
Cécile — Csillag T.

Ezt követi

II.

... és erővel.

Személyek:

Paul de Cortelin — Császár
Pauline — Alszegi
Henriette — Nagy I.
Orvos — Abonyi

Utána:

Nők az alkotmányban.

Vigjáték 8 felvon. Irta: Tóth K.

Személyek:

Bánfalvi Bálint — Vizvári
Krisztina, neje — Vizváriné
Ilka, leányuk — Nagy Ibolya
Bercsey Vilmos — Pálfi
Cselei — Abonyi
Cseleiné — Györgyné
Pitvarosiné — Denyén M.
Borbócs — Gabányi
Kántor — Latabár
János — Faludi
Szelei — Császár
Báró Szlankaményi — Náday F.

Kezdete 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlet 36. Havi bérlet 18.

Az eladott menyasszony.

Vigdalmű 3 felvonásban. Zenéjét szerzette Smetana Frigyes. Szövegét irta Sabina K. Ford. id. Ábrányi Kornél.

Személyek:

Krusina — Várady
Katinka — Hilgermann
Mari — Kaczér
Micha — Ney B.
Agnes — Válent V.
Venczel — Dalnoki
Hans — Arányi
Kezai — Hegedüs
Ugri — Kiss
Esmeralda — Gábos N.

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Blaha L. asszony mint vendég.

Talmi herczegnő.

Eredeti operette 3 felvonásban. Irták Makai Emil és Kövesi A. Zenéjét szerzette Konti József.

Személyek:

Dárius — Németh
Mirabella — M. Csatai
Gaston — Rakó
Margarita — Z. Bárdi
Karimir — Vidor
Ivonne — Blaha
Cognac báró — Selymesi
Régobert — Újvári

Kezdete 7 órakor.

VÁRSZINHÁZ.

Zárva.

VIGSZINHÁZ.

A nőszabó

Bohózat 3 felvonásban. Irta Feydeau G. Ford. Komor Gy.

Személyek:

Moulineaux — Góth
Yvonne — Kalmár
Aigrevillené — Hunyadi
Aubin — Gál
Susanne — Delli
Cassinet — Balassa
Róza — Varsányi
Pompenette — Pécsi
D'Herblayné — Berzétei
Etienne — Szerémi

Kezdete fél 8 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

A kikapós patikárius.

Bohózat 4 felvonásban. Irta: Gandillot. Forditotta: Heltai Jenő.

Személyek:

Fouraqeot — Szilágyi V.
Paulette — Aranyossy
Ferdinánd — Nalla K.
Bertinet — Boros E.
Bertinet-né — Hattyey A.
Paturin — Bátray
Paturin-né — Sz. Szilassy
Garlel — Iványi

Kezdete 7 órakor.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

12111/1898. szh.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Gyékényes állomáson levő felvételi épület átalakitására és kibővitésére, valamint egy lakóház létesitésére szükséges épitési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetések, a szerződési tervezet az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Zágrábott az üzletvezetőség pályafentartási osztályában és a csurgói osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az ajánlatokat legkésőbb 1898. évi márczius hó 15-én déli 12 óráig kell benyujtani, alulirott üzletvezetőség pályafentartási osztályánál (Trenk-utcza 12. sz. I-ső em.)

Az ajánlatokat 50 kros, az ajánlat mellékleteit ivenkent 15 kros bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő feliratta kell benyujtani „Ajánlat a gyékényesi állomáson létesitendő épületek előállitására.

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyujtását megelőző napon, vagyis 1898. évi márczius hó 14-én déli 12 óráig 700 azaz hétszáz o. é. frt. bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének gyüjtő-pénztáránál, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni. A bánatpénzről szóló letéti jegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapirok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számittatnak, de névértéken felül számitásba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett irásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Posta utján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti-vevénynyel adandók fel.

Zágráb, 1898. február hóban.

Magy. kir. államvasutak üzletvezetősége.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Szinházi műsorok.

	Nemzeti Szinház	Vár Szinház	M. kir. Operaház	Vig Szinház	Nép Szinház	Magyar Szinház	Kisfaludy Szinház
Kedd	Denise	—	Alár	Vége a szerelemnek	A baba	A Michulányok	—
Szerda	Medea	—	—	Trilby	A varázsgyürü	A Michulányok.	—
Csütörtök	Folt, amely tisztit	Czifra nyomoruság	Figaro lakodalma	Vége a szerelemnek	A talmi herczegnő	A Michulányok	—
Péntek	A hol unatkoznak	—	She	Coulisset ur!	Felhőszakadás	A gésák	—
Szombat	Honthy háza	Az egér	Bohémek	Szőke Katalin	Felhőszakadás	A Michulányok	—
Vasárnap d. u.	Elektra	—	—	Coulisset ur!	Ezer év	A kikapós patikárius	—
Este	Folt, amely tisztit	—	A próféta	A nőszabó	Felhőszakadás	A Michulányok	—

Üdvös tanács.

Köhögésnél, rekedtségnél, a torok és légzési szervek működési zavarainál **Egger** biztos hatásu

Mellpasztillái

veendők. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadoboz 25 kr.) A gyomor rendetlen működésénél radikális hatásunak bizonyultak **Egger szóda pasztillái.** (1 doboz 30 kr.) Mindkét szer kapható minden gyógyszertárban. — Fő- és szétküldési raktár Magyarországon; (27)

„Nádor"-gyógyszertár Budapest, Váczi-körut 17.

Hirdetések

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában

VIII., József-körut 65. szám.

Ritka alkalom. Házeladás Budapesten.

30 évig adómentes, 1 klasszis épités 7% tiszta jövedelem 100. 000 frt szükséges. Továbbá egy 3 emeletes bérház 15 évig adómentes, 10% tiszta jövedelemre 70.000 frt készpénz szükséges; esetleg pesti házra avagy telekre cseréléndő, Ágens kizáratik; csakis komoly vevők nyernek felvilágositást, szóbelileg vagy levélileg.

Reich József BUDAPEST, Csokonai-utcza 10/a szám.

Szálloda- és kávéház-tulajdonos.

GUMMI különlegességek, valódiak jótállás mellett. Roulé eredeti dobozban, tuczatja 3, 4, 6 és 8 frt. Roulé egyenként csomagolva, tuczatja 3, 4, 6 és 8 frt. Capote americ. (rövid), fehér szinü, tuczatja 3 és 4 frt, narancsszinü 5 és 6 frt. Viktória, tuczatja 4, 6 és 8 forint.

Halhólyag (hosszu) tuczatja 3, 4, 6 és 8 frt. Halhólyag (rövid) tuczatja 4 és 6 frt. Pely Porus Haase drbja 2 frt. Pely Porus Mensingar darabja 2 frt 50 kr. Párisi óvspongya tuczatja 4 és 6 frt.

Nőknek legujabb DIANAÖV Teufel-féle 3—3 forintig.

Pollitzer Mór és fia cs. és kir. kötszeresek

Budapest, IV. ker., Deák Ferencz-utcza 10. szám

kapható titoktartás mellett.

Elsőrangu **szabónő** ajánlkozik a n. é. hölgyközönségnek.

Heim Irén

BUDAPEST, Csengery-utcza 62/a. sz.

Kávé

elvámolva és bérmentve.

4½ k. Portoricco-kávét . 5.80
4½ k. Cuba-kávét . . 6.20
4½ k. Mocca-kávét . 6.50
4½ k. Java-kávét . . 6.50
3½ k. Gyöngy-kávét . 6.80

Belák István

Budapest, Rottenbiller-u. 4.
Fiume, Mlakka 113.

1,000,000 korona

az a legnagyobb nyeremény, mely a legkedvezőbb esetben a

magyar kir. szabadalm.

osztálysorsjáték

VI-ik osztályának huzásai alkalmából

márczius 9-től április 6-ig

kisorsolásra kerül. Ezen osztályban

30.000 pénznyeremény

összesen 536

9.550.000 korona

értékben fog kihuzatni.

Sorjegyeket szétküld, mig a készlet tart, a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett és pedig:

1 egész	1 fél	1 negyed	1 nyolczad
80 frt	40 frt	20 frt	10 frtért

Lukács Vilmos főelárusitó Budapesten, V., Sas-utcza 1. sz.

BUTOR.

ajánljuk a n. é. közönségnek és becses vevőinknek **dusan felszerelt raktárunkat,** mely dus választékot nyujt mindennemü **kárpitozott- és fa-butorokban.** Üzletünk szolidságáról számos **elismerő levél** van birtokunkban, melyek **izléses** és **jó minőségü butorainkról** tanuskodnak: azért ne mulassza el senki megtekinteni mielőtt másutt szerezné be butorait. — Tisztelettel

Patyi Kálmán és Tivadar

kárpitosok és diszitők

Budapesten, IV. ker., Kossuth Lajos-utcza 11. szám földszint.

Nyomatott az „ORSZÁGOS HIRLAP" köforgógépén, Budapest, VIII., József-körut 65. szám.